

**KANTONALNA  
PRIVREDNA  
KOMORA TUZLA**

**BROJ 3 i 4/15,  
mart/april  
2015. godine**



# **KOMORSKI INFORMATOR**



**POSJETA PRIVREDNIKA  
REGIJE CANAKKALE  
TUZLANSKOM KANTONU**



**SASTANAK TURSKE  
DELEGACIJE I PRIVREDNIKA  
SA PODRUČJA TK**



**NOVI POGON – NOVA  
NAGRADNA IGRA**



**“STVARATELJI ZA  
STOLJEĆA”**

## Komorski informator

# Uvod

Poštovani čitaoci!



Mart i april su donijeli brojne aktivnosti u Komori, kako u okviru komorskih udruženja tako i kada je riječ o posjetama, sastancima, aktivnostima u firmama članicama Komore, sajamskim aktivnostima. Evo najave onoga što donosi naša novina "Komorski informator", izdanje za mart/april...

Uprilježene su redovne sjednice Upravnog odbora i Skupštine Komore. Udruženje za hemiju i nemetale i Udruženje za komunalnu privredu Kantonalne privredne komore Tuzla u saradnji sa "PWE – Pricon Water & Energy" Novi Sad, organizovali su poslovni susret na temu "Tretmani voda i alternativne energije". Istu prezentaciju i susrete organizovali smo i u "Solani" dd Tuzla. Aktivni su bili u Udruženju za poljoprivredu i prehrambenu industriju. Zasjedali su članovi Odbora Grupacije za mlijeko Tuzlanskog kantona. Situacija je alarmantna, sve teža, upućuju se apeli nadležnima da se spasi što se spasiti da. Potpuno je suprotno raspoloženje i atmosfera na sastancima Grupacije proizvođača komposta i gljiva Tuzlanskog kantona. Zadovoljni su rezultatima, udružuju se, najavljuju "Dane gljivarstva TK" u oktobru. U Sekciji za unutrašnji promet putnika imaju problema sa neisplaćenim sredstvima koja očekuju od resornog Ministarstva, u Sekciji za prijevoz tereta u teretnom saobraćaju na području Tuzlanskog kantona se bore protiv rada na crno. U Udruženju za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam su razmatrali sa predstavnicima nadležnog ministarstva akutne probleme u oblastima trgovine, ugostiteljstva i turizma.

Svečano je bilo u "Pivari" dd Tuzla, najavljena je nova nagradna igra, pušten u rad novi pogon. Svečano je bilo i u MI "Menprom" Tuzla, zaslužili su značajno priznanje. Svečano je bilo u firmi "Eko život" Tuzla, obilježena je prva godišnjica rada. "Širbegović" je aktivan u BiH i Hrvatskoj, GiKiL je povećao proizvodnju, Sisecam realizuje zacrtane planove, Sparkasse banke investira u regionalni centar u Tuzli.

Komora je organizovala prijem za Ambasadora Turske te poslovne susrete privrednika iz Udruženja privrednika i privredne komore Canakkale iz Republike Turske i privrednika sa područja Tuzlanskog kantona.

I ove godine smo imali zadovoljstvo i sreću biti dio izvanredno organizovanog, među tri vodeća sajma u Hrvatskoj, sajma "Viroexpo" u Virovitici. Ponovo je to, zahvaljujući domaćinima i organizatorima, bilo mjesto otvaranja vidika, susreta, novih kontakata, jačanja međukomorske saradnje. Na jačanju komorskog sistema se radilo i Splitu gdje smo učestvovali na drugom sastanku predstavnika regionalnih gospodarskih/privrednih komora...

Dino Kalesić  
gl. i odg. urednik



## Komorski informator Sadržaj

### KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

**KOMORSKI INFORMATOR**  
**BROJ 3 i 4/15,**  
mart/april  
2015. godine

#### IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Mirsad Kukić, član
3. Bajazit Jašarević, član
4. Suad Selimović, član
5. Nurudin Žunić

#### REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Esad Arnautović, član
3. Nurudin Žunić, član
4. Suad Selimović, član

#### IZDAVAČ:

Kantonalna privredna  
komora Tuzla

#### GL. I ODGOVORNI UREDNIK:

Dino Kalesić

#### TEHNIČKA PRIPREMA, REPRO I ŠTAMPA:

GRIN d.o.o. Gračanica

#### ZA ŠTAMPARIJU:

Adnan Imerović, direktor

#### TIRAŽ:

500 primjeraka.

#### ADRESA:

Trg slobode bb  
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba  
<http://www.kpktz.ba>

Sjednica UP i skupštine Komore Tuzla	4
Posjeta privrednika regije Canakkale tuzlanskom kantonu	5
Sastanak turske delegacije i privrednicka sa područja TK	6
Sjednice Odbora komorskih udruženja	7-11
Mjesto jačanja međukomorske saradnje	12 i 13
Postrojenje za proizvodnju sintetičke sode sa najbržim rastom u evropi	14 i 15
Podrška projektu ruralnih porodičnih domova	16
Novi pogon – nova nagradna igra	17
“Stvaratelji za stoljeća”	18
Stabilizacija kantona prioritet Vlade TK	19
Plan upravljanja otpadom u TK	20
Proslava prve godišnjice rada firme “Eko život” Tuzla	21



## Aktivnosti komorskih tijela...

# III sjednica Upravnog odbora Kantonalne privredne komore Tuzla

Članovi Upravnog odbora Kantonalne privredne komore Tuzla održali su redovnu, treću po redu sjednicu Odbora. Na dnevnom redu je bilo raspravljanje o 2014. godini, tačnije, analiza Izvještaja o radu, Izvještaja o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja a predložen je i Izvještaj Nadzornog odbora o uvidu u Finansijski izvještaj Komore, sve za prošlu godinu. Kada su u pitanju navedeni dokumenti, članovi su imali određene zaključke i prijedloge ali su u konačnici bili jednoglasni da ovi izvještaji mogu ići na razmatranja i usvajanje u Skupštinu Komore. Pomenuto je kako bi bilo dobro izvještaje o radu svih komorskih udruženja uravnotežiti kako bi se imao jasniji uvid u provedene aktivnosti, formirati jedinstvenu formu Izvještaja. Stava su članovi UO Komore kako je potrebno za narednu sjednicu pripremiti i stanje sa neizmizrenim obavezama određenih članica kako bi se djelovalo u cilju rješavanja tog problema. Svi zaključci i rasprave upućuju na to da se u 2015. godini posveti značajnija pažnja očuvanja Komore kao asocijacije i opravdanju njenog postojanja. Nacrt Finansijskog plana Kantonalne privredne komore Tuzla za 2015. godinu članovi UO su ocijenili prembicioznim, imajući u vidu privredna u našoj zemlji i generalno s osvrtnom na ekonomsku situaciju u svijetu. Bilo je još nekoliko prijedloga i dopuna dokumenta u smislu određenih obrazloženja i razrade za naredne sjednice, a u cjelini je jednoglasno podržan i upućen u Skupštinu Komore.

## III Sjednica Skupštine komore Tuzla

Jednoglasno podržani svi izvještaji



Članovi Skupštine Kantonalne privredne komore Tuzla su održali redovnu, III sjednicu ovog komorskog tijela. Nakon što su usvojili izvode iz zapisnika sa II sjednice Skupštine Kantonalne privredne komore, pristupili su razmatranju Izvještaja o radu te Izvještaja o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja Kantonalne privredne komore Tuzla za period januar-decembar 2014.godine. Ovaj dokument je pratio i Izvještaj Nadzornog odbora Komore. Skupština Kantonalne privredne komore Tuzla, jednoglasno je usvojila Izvještaj o radu, Izvještaj o rezultatima finansijsko-materijalnog poslovanja za period januar-decembar 2014.

godine i Izvještaj Nadzornog odbora o uvidu u Finansijski izvještaj Kantonalne privredne komore Tuzla za 2014.godinu. Nakon što je Nedret Kikanović predstavio Prijedloga Finansijskog plana Kantonalne privredne komore Tuzla za 2015. godinu, članovi ovog komorskog tijela su jednoglasno podržali i ovaj dokument.

## Seminar u Komori...

### “Praktična primjena novog Zakona o javnim nabavkama u BiH”



Bosna i Hercegovina putem javnih nabavki investira značajnu sumu javnog novca u privatni sektor (cca 13% BDP). S obzirom da se finansiraju novcem građana, institucije su dužne primjenjivati niz pravila koja garantiraju da će sredstva biti utrošena na racionalan i transparentan način, te u skladu s javnim interesom. S druge strane, privatnim kompanijama ugovori sa javnim sektorom predstavljaju značajnu poslovnu priliku. S obzirom na značaj ove tematike Kantonalna privredna komora Tuzla organizirala je jednodnevni seminar “Praktična primjena novog zakona o javnim nabavkama u BiH”. Cilj seminara je bio upoznavanje svih subjekata koji učestvuju u postupcima javnih nabavki u BiH sa odredbama i praktičnom primjenom novog Zakona o javnim nabavkama u BiH. U sklopu seminara, prisutni su upoznati sa sljedećim temama: Specifičnosti novog Zakona o javnim nabavkama; Izmjene i novine u postupcima javnih nabavki i Kvalifikacije ponuđača. Prisutni su imali priliku da od ovlaštenih predavača iz Agencije za javne nabavke i Ureda za razmatranje žalbi, saznaju sve novosti koje zakon donosi kao i da razriješe sopstvene nedoumice sa kojima se susreću prilikom provođenja postupka bilo da se nalaze u ulozi ugovornog organa ili ponuđača. Brojni učesnici seminara su izrazili zadovoljstvo što je Komora organizovala jedan ovakav skup koji je ponudio puno novih veoma korisnih informacija. Želja je učesnika ovog skupa da se i u narednom periodu nastavi sa ovakvim aktivnostima Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.



## Bilateralni susreti u Komori...

# Posjeta privrednika regije Canakkale TK

Posjeta privrednika dvadeset i tri privredna subjekta iz oblasti poljoprivrede, prehrambene industrije i trgovine



Kantonalna privredna komora Tuzla u saradnji sa Tursko-bosanskim udruženjem privrednika Tuzlanskog kantona i Uredom za trgovinu Turske ambasade organizovala je poslovne susrete privrednika iz Republike Turske i privrednika sa područja Tuzlanskog kantona. Canakkale udruženje privrednika i privredne komore organizovalo je posjetu privrednika dvadeset i tri privredna subjekta iz oblasti poljoprivrede, prehrambene industrije i trgovine, a u cilju poboljšanja ekonomske saradnje i pronalaska potencijalnih poslovnih partnera u Bosni i Hercegovini. Delegaciju privrednika će predvodio je Sefer Kaya Uzen, predsjednik Upravnog odbora Trgovinske berze Canakkale. **“Prije svega želim se zahvaliti Uredu za trgovinu Turske ambasade i Tursko-bosanskom udruženju privrednika TK što su upriličili jednu ovakvu posjetu Tuzlanskom kantonu a u sklopu posjete Bosni i Hercegovini. Privrednici su iz djelatnosti koje su jako interesantne za nas, postoje mogućnosti za zajedničku saradnju sa velikim proizvođačima iz Turske, postoji osnova da se očekuje unaprijeđenje privrede Tuzlanskog kantona. Tu su naši privrednici koji mogu odgovoriti zahtjevima, privrednici koji već rade sa turskim firmama i oni koji smatraju da imaju kvalitetan proizvod ili projekat koji mogu ponuditi Turcima”**, izjavio je Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla.



**“Očekujemo mnogo od ove posjete. I ranije je uspostavljena saradnja sa firmama iz Turske. Firma “Piemonte” je upravo završila i to veoma uspješno jedan značajan posao sa Turskom i sigurno je da postoji veliko interesovanje naših privrednika za saradnju upravo na osnovu pozitivnih iskustava. Očekujemo da se i vlasti uključe u stvaranje čvršćih veza sa turskim privrednicima jer je Turska jedno veliko i zanimljivo tržište na kojem sigurno i mi možemo pronaći svoje mjesto”**, izjavio je Kasim Selimović predsjednik Odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla. Gosti iz Turske regije Canakkale su već nekoliko dana u Bosni i Hercegovini. Učestvovali su i na privrednim susretima sa privrednicima Bosne i Hercegovine u Sarajevu u organizaciji Vanjskotrgovinske komore BiH. Upriličena je i posjeta Ambasadi Republike Turske u Bosni i Hercegovini a kada su u pitanju kantoni, posjeta je upriličena jedino privrednicima Tuzlanskog kantona. **“Naš cilj je dugogodišnje veze pretvoriti u konkretnu poslovnu saradnju na obostrano zadovoljstvo. Želimo posještiti odnose, povećati obim robne razmjene između naše dvije zemlje. Želimo proizvode iz naše regije, regije Canakkale plasirati u trgovinske lance na području Tuzlanskog kantona i istovremeno, proizvode sa ovog područja, plasirati u trgovinske lance u Turskoj. Imali smo tri veoma uspješna radna dana i sastali smo se sa brojnim privrednicima, vidjeli kapacitete, ostvarili kontakte i očekujemo, želja nam je, da dođe do konkretne saradnje u najskorijoj budućnosti”**, izjavio je Sefer Kaya Uzen predsjednik Upravnog odbora Trgovinske berze Canakkale. Dodao je na kraju da je cilj ove posjete i želja delegacije, da učvrste saradnju i naprave u narednom periodu bratimljenje jedne općine iz naše regije sa općinom Srebrenik. Privrednici Tuzlanskog kantona, firme članice Komore njih više od pedeset, imali su priliku u bilateralnim razgovorima razmijeniti informacije, kontakte, iskustva, ostvariti prve korake u povezivanju sa privrednicima iz turske regije Canakkale.



D.K.



Komora organizovala prijem za Ambasadora Turske...

## Sastanak Turske delegacije i privrednika sa područja TK

Posjeta dobar znak podrške ovoj Vladi Tuzlanskog kantona i konkretan signal dobre buduće saradnje

Delegacija Ambasade Republike Turske predvođene Nj.E. ambasadorom Džihadom Erginajem (Cihad Erginay) posjetila je Tuzlanski kanton. U okviru planiranih aktivnosti, organizovana je posjeta općinama Živinice i Kladanj, ambasador je posjetio OŠ "Lukavac Grad", u živiničkom naselju Džabari upriličena je posjeta zgradi budućeg muzeja a u kladanjskom naselju Brateljevići ambasador Erginay je obišao most koji je porušen usljed prošlogodišnjih vremenskih nepogoda. Prijem za Nj.E. Erginaja, upriličio je i Bego Gutić premijer Tuzlanskog kantona. Članovi delegacija su razgovarali o mogućnostima privredne, ekonomske i kulturne podrške Republike Turske Bosni i Hercegovini i Tuzlanskom kantonu. „Ova posjeta je dobar znak podrške ovoj Vladi Tuzlanskog kantona i konkretan signal dobre buduće saradnje”, istakao je Premijer te upoznao Ambasadora i goste sa procesom formiranja Vlade TK.

je jedino ove vrste u Bosni i Hercegovini, a prema rezervama uglja ovaj prostor je najveće energetske područje Bosne i Hercegovine. Osim toga su značajne količine kvarcnog pijeska, krečnjaka i magnezita. U regiji su izgrađeni veliki kapaciteti za proizvodnju električne energije, koksa, sode, soli, poliuretana, deterdženta, te vještačkog đubriva, anhidrida maleinske kiseline, livenje čelika i drugih. Osim toga Tuzlanski kanton ima dugu tradiciju u metalnoj i elektroindustriji, tekstilnoj industriji, drvoprerađivačkim kapacitetima /posebno finalnoj proizvodnji namještaja/, industriji građevinskog materijala i poljoprivredi (posebno plastičnoj proizvodnji) i prehrambenoj industriji. Sve su to razlozi zbog kojih treba ulagati u ovo područje i poslovati na području Tuzlanskog kantona a naša vrata su širom otvorena”, rekao je Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla.



Potom je za Ambasadora Erginaja prijem upriličio i Jasmin Imamović gradonačelnik Tuzle. Razgovaralo se o mogućnostima unaprjeđenja ekonomske saradnje između Grada Tuzla i Republike Turske, sa ciljem smanjenja broja nezaposlenih, što je jedan od najznačajnijih problema u cijeloj BiH. Za uvaženu delegaciju iz Turske, Kantonalna privredna komora Tuzla organizovala je susret sa privrednicima sa područja Tuzlanskog kantona. Prijemu su prisustvovali premijer Gutić sa saradnicima, Jasmin Imamović gradonačelnik Tuzle i Enver Halilović rektor Univerziteta u Tuzli. Kako je istakao Nedret Kikanović predsjednik Komore, posjeta je shvaćena kao značajan događaj i prijateljski gest Republike Turske. „Nadamo se da će ova posjeta doprinijeti ostvarenju zajedničkog cilja, unaprjeđenju privredne saradnje Turske i Tuzlanskog kantona”, istakao je predsjednik Kikanović. Predstavio je privredu našeg kantona te podatke vezane za vanjskotrgovinsku razmjenu Tuzlanskog kantona i Republike Turske. Istaknuto je da je privredna saradnja dobra ali da su realna očekivanja da se približe iznosi izvoza i uvoza, u narednom periodu. „Mi smo u prošloj godini uspjeli izvesti u Tursku 7,8 miliona KM, u proizvodima iz hemijske industrije, sirovoj koži, goveđem mesu. Da je saradnja dobra govori i podatak da smo iz Turske uvezli značajne količine roba u vrijednosti 99 miliona KM. Tuzlanski kanton ima značajne prednosti na kojima temelji očekivanja za unaprjeđenje saradnje. Područje Tuzlanskog kantona bogato je raznovrsnim resursima, na čemu je izrastao širok dijapazon industrijske proizvodnje. Ugalj i kamena so su dva najvažnija mineralna resursa ove regije. Solno ležište

Ambasador Erginay se zahvalio na gostoprimstvu za vrijeme njegovog boravka u Tuzlanskom kantonu i izrazio zadovoljstvo što je Komora omogućila susret sa privrednicima koji direktno učestvuju u vanjskotrgovinskoj razmjeni Turske i Tuzlanskog kantona, koji su ostvarili, održavaju i jačaju privredne kontakte, unaprjeđuju saradnju dvije zemlje. „Sve su ovo bili korisni i ugodni razgovori i druženja. Posebno raduje da sjedimo zajedno sa privrednicima koji čine najsnažnije poveznice dvije zemlje. I naša je želja kao i predsjednika Kikanovića da se približe brojke koje označavaju izvoz i uvoz i vjerujemo da ima prostora i mehanizma za uravnoteženje. Moramo znati da većina proizvoda koje mi iz ovog kraja uvozimo u Tursku, upravo su proizvodi kompanija sa turskim ulaganjem što pokazuje na želju da se ulaže, saraduje povezuje. Da postoji dobra volja i da postoje temelji na kojima ćemo graditi optimizam za unaprjeđenje saradnje, pokazuje i nedavna iznimka koju je Turska učinila prema Bosni a odnosi se na dozvolu za izvoz mesa iz Bosne u Tursku. Svakako da je prisustvo turskih investicija na ovo području veoma značajno i da ima prostora za kvalitetniju saradnju. Nadamo se da će obje strane učiniti maksimalne napore da se ta želja i cilj i ostvare. Bili su ovo lijepi događaji koji će ostati dugo upamćeni”, zaključio je posjetu Tuzlanskom kantonu Nj.E. ambasador Džihad Erginaj. Na kraju prijema, predsjednik Kikanović je ambasadoru Erginaju uručio simboličan poklon "Vrata Bosne", simbol otvorenosti i gostoprimstva ljudi na ovom području.

D.K.



Iz Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam...

## Unaprijeđenje saradnje sa resornim ministarstvom

Aktuelna problematika u oblasti trgovine, ugostiteljstva i turizma - Zajedničke aktivnosti na rješavanju nagomilanih problema

Članovi Odbora Udruženja za trgovinu, ugostiteljstvo i turizam Kantonalne privredne komore Tuzla, upriličili su sjednicu Odbora u proširenom sastavu. Razmatranje akutelnih problema u oblastima trgovine, ugostiteljstva i turizma, zahtijevali su i prisustvo predstavnika Ministarstva za trgovinu, turizam i saobraćaj Tuzlanskog kantona. Kasim Selimović, predsjednik Odbora Udruženja istakao je u uvodnom izlaganju da su problemi koji prate trgovinu već dugo prisutni i već dugo se o njima raspravlja, dakle, rad na crno, učešće sive ekonomije kao i veliki broj objekata koji rade nelegalno. „**Također, veliki je problem i nelegalan promet roba. 30 do 40% radnika radi na crno u odnosu na broj prijavljenih, što predstavlja i veliki gubitak za kantonalni budžet. Cilj ovog sastanka bio unaprijeđenje saradnje Odbora sa resornim ministarstvom, kako bi se u konačnici pronašla najbrža rješenja za ove probleme. Ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja već dvije godine pokušava da, shodno svojim ovlastima, reguliše ovu oblast. S tim u vezi poduzeli su nekoliko aktivnosti, uvođenje raznih licenci, stručnih ispita kao i akcije Kupujmo domaće, a sve kako bi se zaštitili privrednici koji svoj posao obavljaju po zakonu**“, istakao je predsjednik Selimović.



Amalija Simić, član Odbora Udruženja u ime Hotela Tuzla, skup je upoznala o aktuelnoj problematici u oblasti ugostiteljstva istakavši da je u ugostiteljstvu veliki problem nelojalna konkurencija, naročito kad su u pitanju javna preduzeća. „**Veliki problem je zagađen vazduh, prljav grad i loše cestovne komunikacije**“, dodala je Simić.



Merima Alljić, član Odbora Udruženja u ime Turističke zajednice Tuzlanskog kantona, istakla je da je u 2014. godini, Turistička zajednica TK zajedno sa resornim ministarstvom imali turističku patrolu koja je obišla svih 13 opština na TK i konstatovala da je ekologija na jako niskom nivou. „**Treba istaći da su velike mogućnosti revitalizacije ruralnih područja putem pokretanja vlastitih biznisa u oblasti turizma, koji bi mogao otvoriti nova radna mjesta i poboljšati životni standard domicilnog stanovništva, kao što je pružanje usluga prenočišta u vlastitom domaćinstvu, prodaje suvenira, gastro ponude, domaćih poljoprivrednih proizvoda**“, naglasila je Alljić.



Predstavnici resornog Ministarstva su pokazali volju i želju da se uključenje u rješavanje navedene problematike. Hasan Sejdinović i Ekrem Avdić su iznijeli podatke o do sada provedenim aktivnostima kao i o onome što se planira učiniti u narednom periodu. Bilo je riječi i o određenim zakonskim procedurama koje onemogućavaju brže i kvalitetnije rješavanje navedene problematike kao i o inicijativama za izmjene određenih zakona ili njihove dopune kako bi se omogućilo privrednicima lakše i kvalitetnije poslovanje u navedenim oblastima. Dogovoreno je na ovom skupu u Komori da se u narednom periodu uspostavi tjesna i još kvalitetnija saradnja Odbora Udruženja sa resornim ministarstvom, lokalnim zajednicama, inspekcijama, tržišnim inspekcijama i drugim institucijama, u cilju hitnog rješavanja ovih problema kao što su rad na crno, nelegalan promet roba, nelojalna konkurencija, nezaposlenost. Takođe, resorno ministarstvo u saradnji sa Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove treba pokrenuti sve zakonom dozvoljene aktivnosti kako bi se sve one koji ne rade po zakonu adekvatno sankcionisalo i kako bi se iskorijenile neregularnosti u poslovanju koje unazađuju privredu Tuzlanskog kantona.

D.K.



## Iz Udruženja za promet i komunikacije Sjednica Odbora Sekcije za unutrašnji promet putnika

Problem naplate dugovanja od Ministarstva – Neophodno hitno rješenje problema –  
Prijevoznici najavljuju prestanak prijevoza učenika



Odbor Sekcije za unutrašnji promet putnika koja djeluje pri Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla a u okviru Udruženja za promet i komunikacije, održao je redovnu sjednicu. Na Dnevnom redu je bila Problematika nenaplaćenih računa od Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona (po osnovu prijevoza učenika osnovnih škola – subvencioniranje prijevoza za učenike koji putuju do škole na relaciji dužoj od 4 km). Nakon što je Bajro Halilčević predsjednik Odbora Sekcije članove upoznao sa temom, otvorila se diskusija, kao i obično kada je u pitanju dugogodišnji problem, naplata obaveza od resornog kantonalnog Ministarstva. I na ovom skupu je, a u vidu zaključka, odlučeno da se uputi dopis Ministarstvu trgovine, turizma i saobraćaja u kojem se traži da Ministarstvo zakaže hitan sastanak kojem bi prisustvovali ministri Ministarstva finansija i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog kantona, Ministarstva trgovine, turizma i saobraćaja i prestavnici Sekcije za unutrašnji promet putnika i to u ime firmi: „Road“ doo Lukavac, „Litvatrans“ dd Banovići i „Integral“ doo Kladanj. Traži se sastanak na kojem bi se pokušao riješiti problem naplate nenaplaćenih računa od Ministarstva finansija Tuzlanskog kantona (po osnovu prijevoza učenika osnovnih škola – subvencioniranje prijevoza za učenike koji putuju do škole na relaciji dužoj od 4 km).



I nisu problem jedino potraživanja od Ministarstva. „Članice Sekcije za unutrašnji promet putnika istakli su da i dalje imaju probleme vezano za velika potraživanja od JP EP BiH DD Sarajevo - ZD Rudnici “Kreka” d.o.o. Tuzla po osnovu prijevoza njihovih radnika. Dugovanje Rudnika prema prijevoznicima iz mjeseca u mjesec raste i iznosi su toliko značajni da ugrožavaju rad i egzistenciju navedenih firmi“, istakao je Bajro Halilčević predsjednik Odbora Sekcije. Prijevoznici su istakli da svoje obaveze iz ugovora izvršavaju uredno i da nastoje obezbijediti im što kvalitetniju uslugu. Rudnik, kao korisnik usluga, ne pridržava se ugovornih obaveza koje se odnose na izmirenje faktura za izvršeni prijevoz. Članovi Odbora Sekcije donijeli su zaključak da se u ime Sekcije i Kantonalne privredne komore Tuzla uputi ponovo dopis JP EP BiH DD Sarajevo- ZD Rudnici “Kreka” d.o.o. Tuzla u kojem se traži da neizmirena dugovanja prema prijevoznicima uzmu kao prioritet plaćanja, odnosno da pod hitno izmire svoje obaveze prema prijevoznicima.

D.K.





Iz komorskih Udruženja...

## “Tretmani voda i alternativne energije”

Upoznavanje privrednika sa najnovijim tehnologijama kada je u pitanju upravljanje vodama - Otpad značaja sirovina - Mogućnost korištenja otpadnog taloga sa hemijske pripreme slane vode za potrebe soli i soda



Udruženje za hemiju i nemetale i Udruženje za komunalnu privredu Kantonalne privredne komore Tuzla u saradnji sa “PWE – Pricon Water & Energy” Novi Sad, organizovali su poslovni susret na temu “Tretmani voda i alternativne energije”. Cilj ovog skupa bio je da se privrednici upoznaju o najnovijim tehnologijama kada je u pitanju upravljanje vodama, prije svega tretmanom voda, vodama koje se koriste kao pitke vode, zatim otpadnim vodama, te vodama koja se koriste u industriji, kao i upravljanju čvrstim otpadom i alternativnim izvorima energije. S tim u vezi, Programom rada na poslovnom susretu obrađene su teme: Ekonomične ekološke tehnologije tretmana vode za domaćinstva, zgrade, hotele i bolnice kod sistema za grijanje i hlađenje, ali i tretiranje pitke vode, Industrijska i komercijalna tehnologija (kotlovske sistemi, rashladne kule, prečišćavanje vode), Industrijske otpadne vode, voda za hlađenje, Kompaktni sistemi za prečišćavanje na biološki način i HCM Energetski sistem – Od otpada do energije. Kako je izjavio Esad Arnautović, sekretar udruženja za hemiju i nemetale i sekretar Udruženja za komunalnu privredu, Poslovni susret je organiziran u saradnji s firmom “PWE – Pricon Water & Energy” Novi Sad. **“Ova renomirana firma ima značajne reference kada je u pitanju korištenje otpada kao energenta. Otpad je značaja sirovina koja se može iskoristiti kao energent i ova firma, dodaje on, nudi veoma dobra rješenja za takve probleme. Firme iz inostranstva su nam potrebne da bismo razmijenili prakse i iskustva i jer su nam potrebne savremene tehnologije. U ovom periodu od 20 godina mi smo u velikom zaostatku. Imamo značajne domaće firme koje se bave ovom oblasti, ali nam trebaju finansijska sredstva i onda pokušavamo putem stranih firmi da iskoristimo fondove koji su manje-više daleko pristupačniji strancima nego nama, te da u zajedničkoj saradnji ostvarimo zajednički interes”**, izjavio je mr Esad Arnautović. Predstavnik firme “PWE – Pricon Water & Energy” Novi Sad Johann Prior istakao je na skupu da je u Austriji i Njemačkoj pitanje pijaće vode i otpadnih voda riješeno oko 98 posto te da se uglavnom sada bave njihovim održavanjem, dok je ovdje, kaže, situacija obrnuta. Kako je istakao sekretar Arnautović, planirano je u narednom periodu ostvariti kontakte sa određenim privrednim subjektima na području Tuzlanskog

kantona. Već je uspostavljena saradnja sa JP za vodoprivrednu djelatnost “Spreča” d.d. Tuzla. Planira se dogovoriti prezentacija proizvodnog programa i svega što firma PWE nudi u zajedničkom apliciranju za sredstva sa fondova EU. Prvi takav sastanak planiran je u “Solani” dd Tuzla.

### PWE u Solani Tuzla

Kako je dogovoreno i planirano na poslovnom susretu, gostima iz firme “PWE – Pricon Water & Energy” Novi Sad organizovan je sastanak u „Solani“ dd Tuzla. U okviru Udruženja za hemiju i nemetale u Solani je organizovan sastanak kojem su prisustvovali članovi Odbora Udruženja, predstavnici firme domaćina i gosti iz firme PWE.



Na ovom sastanku je predstavljen način tretiranja voda sa kojima se susreću u proizvodnom procesu u tuzlanskoj fabrici soli. O Tretmanu voda u industriji a u ime firme “PWE – Pricon Water & Energy” Novi Sad govorio je predstavnik ove renomirane firme Johann Prior. Mustafa Burgić profesor na Tehnološkom fakultetu Tuzla, govorio je o mogućnosti korištenja otpadnog taloga sa hemijske pripreme slane vode za potrebe soli i soda.

D.K.



Iz Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju...

## Dani gljivarstva TK u oktobru

Održana sjednica Skupštine Grupacije proizvođača komposta i gljiva Tuzlanskog kantona - Izvještaj o radu za prošlu godinu - Program rada Grupacije i Program novčanih podrški za 2015. godinu



Održana je i redovna sjednica Skupštine Grupacije proizvođača komposta i gljiva Tuzlanskog kantona. Riječ je o Grupaciji koja egzistira u okviru Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla Nakon što su članovi Skupštine usvojili Izvještaj o radu za prošlu godinu razgovaralo se o aktivnostima u 2015. godini, sa akcentom na Program rada Grupacije i Program novčanih podrški. Članovi ove komorske Grupacije su bili veoma aktivni tokom prošle godine. Uprilичeno je niz sastanaka kojima su prisustvovali i predstavnici Vlade Tuzlanskog kantona. Zabilježeno je i nekoliko sajamskim nastupa a vođene su aktivnosti i oko proizvodnje šitake gljive za izvoz u Holandiju. **„Završeni su svi građevinski radovi vezano za fabriku, postavljaju se postrojenja, a u junu 2015. godine počet će probna proizvodnja šitake. Od septembra svi zainteresovani proizvođači gljiva moći će potpisati ugovore sa kooperantima”**, istakao je Mujdin Tokić, predsjednik Odbora Grupacije. Rezultati su zadovoljavajući ali se valja okrenuti periodu koji dolazi. Uz predloženi Program rada za naredni period, dogovoreno je na sjednici da se i u ovoj godini nastavi sa učestvovanjem na sajmovima kako u zemlji, tako i inostranstvu te da se nastavi izgradnja saradnja sa resornim ministarstvom, kao i sa Skupštinskom komisijom Vlade TK. Uz pomenute aktivnosti vezane za proizvodnju šitake, zaključeno je da se u oktobru organizuje (16.10 je dan hrane) „Dan gljivarstva TK-a“. **„Za organizovanje ove manifestacije treba uključiti Vladu TK, resorno ministarstvo, Grad Tuzlu, lokalne zajednice kako bi obezbjedio prostor, štandovi i medijsko praćenje. Proizvođači gljiva bi obezbjedili sirovinu za pravljenje raznih jela koja će se ponuditi građanima. Manifestaciju medijski popratiti i organizovati emisiju u kojoj će profesionalni nutricionisti vršiti predavanje o potrošnji gljiva u ishrani“**, istakao je predsjednik Odbora Tokić.

Novčane podrške su veliki problem u poljoprivredi uopšte a ni gljivari na području Tuzlanskog kantona nisu pošteđeni. Stava su da se u Program utroška novčanih sredstava za podrške proizvodnje u 2015. godini Vlade Tuzlanskog kantona, treba uvrsti izdvajanje od 3,5%, odnosno oko 9.000.000,00 KM poticaja za poljoprivrednu djelatnost i da se to i isplati, a ne da se izdvoji a isplati 2%. Odredili su i iznose podsticaja koji su, po stavu članova Grupacije, realni. **„Novčani podsticaj za uzgoj gljiva (šampinjon, bukovača, šitaka) treba da iznosi 45,00 KM/toni komposta (supstrata) korištenog za uzgoj gljiva plus 20% za registrovana preduzeća, novčani podsticaj za proizvodnju komposta (supstrata za uzgoj gljiva) podsticaj treba da iznosi 60,00 KM/toni proizvedenog komposta (supstrata) plus 20% za registrovana preduzeća, novčani podsticaji za uzgajivače gljiva koji u jednom proizvodnom ciklusu minimalno koriste jednu tonu komposta (supstrat za uzgoj gljiva), a najmanje 10 tona godišnje komposta (supstrat za uzgoj gljiva), novčani podsticaji za proizvođače komposta (supstrat za uzgoj gljiva) koji proizvedu najmanje 300 tona godišnje komposta (supstrat za uzgoj gljiva)“**, saopćio je zaključke Mujdin Tokić, predsjednik Odbora Grupacije. Dodao je kako bi gljivari u svojim opštinama trebali formirati sekcije gljiva u kojima bi trebalo da bude najmanje 5 članova, a koji bi automatski postali i članovi Grupacije. Samo u velikom broju ova Grupacija može nešto i postići u ovoj oblasti. Već je formirana sekcija i to u opštini Gradačac, gdje je predsjednik Enes Huskić a mogle bi se formirati u Gradu Tuzli (prijedlo je da predsjednik bude Akif Fazlić), općini Gračanica (predsjednik Mevludin Mulahusejnović) i općini Srebrenik.

D.K.



Iz Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju...

## U pitanju opstanak mljekara u TK

Problem neisplaćenih podsticaja - Problem plasmana mlijeka - Situacija nikad nije bila teža



Grupacija za mlijeko Tuzlanskog kantona koja djeluje u okviru Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla, održala je 4. sjednicu Odbora, ovoga puta u proširenom sazivu. Očekivane su bile teme predviđene Dnevnom redom, pitanja, problemi, koji su već dugo temama održavanja sastanaka mljekara koji jedva opstaju na području Tuzlanskog kantona. **“Neisplaćivanje podsticaja, problem plasmana mlijeka te malo novca koji je planiran za podršku mljekarima na Tuzlanskom kantonu, ponovo su na dnevnom redu, ponovo su u fokusu teme o kojima već dugo raspravljamo i za koje već dugo, nažalost bezuspješno, pokušavamo naći rješenja. Ponovo ističemo da je situacija veoma ozbiljna, nikad nije bila teža, i u pitanju je opstanak mnogih farmi, opstanak mljekara na području Tuzlanskog kantona”,** izjavio je Sead Huskić, predsjednik Odbora ove komorske Grupacije. Kako je istakao, na području Tuzlanskog kantona 987 farmi ostvaruje podsticaj. Samo za 4 mjeseca one proizvedu više od 4 miliona 207 hiljada litara mlijeka. Međutim, za to mlijeko proizvođači nemaju obezbijedeno tržište. Iz godini u godinu raste nezadovoljstvo mljekara, a rastu i problemi. **“Već devet mjeseci mljekarima nije uplaćena premija za mlijeko. To je žalosno i pitamo se kako da opstanemo. Problem je i u primjeni novog pravilnika o kvaliteti sirovog mlijeka koji će morati biti ispoštovan upravo zbog konkurencije i Evropskih standarda. Pravilnik o kvaliteti sirovog mlijeka stupio je na snagu u avgustu prošle godine i sve više mljekara ne može da ga poštuje. Zbog toga je jedan broj proizvođača prestao da se bave ovim poslom. U ovom trenutku 70 posto proizvođača sa područja Tuzlanskog kantona ne može da se pridržava ove Uredbe”,** naglasio je Huskić.

Ono što posebno zabrinjava sve poljoprivredne proizvođače na području Tuzlanskog kantona, jeste činjenica da je Ministarstvu za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu TK, budžet smanjen. Prema postojećem stanju poljoprivrednici bi trebali dobiti 40 posto novca manje u odnosu na prošlu godinu. Resorni ministar Abdulah Zukić, istakao je na sastanku u Komori da je situacija teška, ali da bi nepravda koja je nanijeta poljoprivrednicima trebala biti ispravljena rebalansom budžeta. Veliki problem

mljekarima, osim stopiranog izvoza, predstavlja i liberalizacija trgovine. **“Značajno je prisustvo mlijeka i proizvoda od mlijeka na domaćem tržištu iz susjednih zemalja i zemalja Evropske unije. Tako dolazi do poremećaja, domaći proizvodi nisu konkurentni upravo zbog niskih cijena uvoznih proizvoda”,** rekao je predsjednik Huskić. Mljekari smatraju da se mora udruženo djelovati sa ostalim kantonima, kako bi se zajednički radilo na rješavanju nagomilanih problema na federalnom nivou. Mljekari Tuzlanskog kantona su na sastanku u Komori dali podršku inicijativi resornog Ministarstva da se kroz rebalans Budžeta odredi podrška u iznosu od 3,5%, žele Budžet vratiti u zakonske okvire. Traže hitno sastanak na temu podrški mljekarima, pomoć u saniranju posljedica elementarnih nepogoda iz prošle godine, saradnju sa Zavodom za veterinarstvo TK, žele učestvovati u izradi Programa i Pravilnika podrscicaja za 2015. godinu.

Iz Udruženja za promet i komunikacije...

## Sjednica Odbora sekcije za prijevoz tereta



U okviru Udruženja za promet i komunikacije Kantonalne privredne komore Tuzla, djeluje Sekcije za prijevoz tereta u teretnom saobraćaju na području Tuzlanskog kantona. Članovi Odbora ove Sekcije, održali su IV, redovnu sjednicu. Na Dnevnom redu bila je problematika rada na crno u teretnom saobraćaju – transport roba te problematika utovara na kopovima rudnika „Kreka“. Zaključeno je da Sekcija za prijevoz tereta u teretnom saobraćaju Sekcije za prevoz tereta u teretnom saobraćaju na TK, Ministarstvu unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona dostavi spisak fizičkih lica koja rade na crno, odnosno svoje tablice njihovih prevoznih sredstava i na taj način daju svoj doprinos borbi protiv rada na crno. Kantonalna uprava za inspeksijske poslove i MUP TK-a prilikom pregleda fizičkih lica koja prevoze teret trebalo bi da zahtijevaju na uvid, obavezno, i dokument – otpremnicu za robu, smatraju članovi Odbora. Preporuka sa ovog skupa je da Rudnik „Kreka“ prilikom potpisivanja ugovora sa fizičkim licima koja su registrovani za vlastite potrebe a obavljaju djelatnost u oblasti prijevoza tereta, zahtijevaju na uvid licencu za vozilo i iskaznicu za vozača.

D.K.



Održan 20. Viroexpo...

## Mjesto jačanja međukomorske saradnje

Privreda TK na sajmu "Viroexpo" u Virovitici



Jubilarni 20. međunarodni sajam gospodarstva obrtništva i poljoprivrede "Viroexpo 2015", otvorila je predsjednica RH Kolinđa Grabar Kitarović. Svečano od otvaranja do zatvaranja sajma, radno, organizovano, korisno, profesionalno od pripremnih aktivnosti, dočeka izlagača, postavke izložbenih prostora, poslovnih susreta, druženja, ispraćaja. Tako to rade u Virovitici već 20. put za redom. I svake godine su sve bolji, svake godine izlagači odlaze sve zadovoljniji, svake godine dolazi ih sve više. I sama predsjednica nije krila zadovoljstvo kada je u obraćanju pomenula broj izlagača i zemalja iz kojih dolaze. A glasilo je to ovako: "Veliko mi je zadovoljstvo prisustvovati jednoj ovakvoj manifestaciji koja okuplja više od 700 izlagača iz 26 zemalja svijeta. Čestitam 20. obljetnicu održavanja sajma i iznimna mi je čast što imam priliku otvoriti jedan od najvećih sajmova u Hrvatskoj", bile su riječi Kolinde Grabar Kitarović, predsjednice hrvatske na ceremoniji otvaranja sajma. Značajan je broj delegacija koje su prisustvovala otvaranju baš kao što je i impozantan broj izlagača na jubilarnom sajmu, a oni, izlagači, svakako imaju prednost u prostoru novine koja je posvećena privredi i privrednicima, uz svo dužno poštovanje i predsjednice i političara i članova brojnih delegacija. Uostalom, i svi su u pozdravnim govorima bili upućeni baš na privrednike i privredu kao najvažniju kariku u lancu koji treba donijeti izlazak iz ekonomske krize, kao najvažniji i naj snažniji most za povezivanje i udruživanje svih dobrih ideja, poslovnih vizija, stvaranje boljeg sutra. A da je sjama "Viroexpo" isitinski most prijateljstva i rada, druženja i uspostavljanja novih kontakata, otvaranja novih tržišta, uvjereni su i opet su se uvjerali, svi koji su imali priliku i čast, biti sudionicima i 20. jubilarnog sajma. Među njima, i privrednici sa područja Tuzlanskog kantona, okupljeni po zajedničkom nazivnikom "Privreda TK", predstavljajući na zajedničkom izložbenom prostoru koji, sada već tradicionalno, organizuje Kantonalna privredna komora Tuzla. I ovoga puta smo bili u deficitu sa riječima kojima bi pohvalili organizaciju, izrazili zahvalnost na gostoprimstvu. Uvijek nam nedostaje riječi da izazimo sve ono što osjećamo pred a posebno u toku i poslije sajma "Viroexpo" i po odlasku iz Virovitice. Kada bi oni koji nisu dobronamjerni, htjeli pronaći nedostatke u organizaciji, zasigurno je da bi i njima nedostajalo riječi, sve funkcioniše besprijekorno

tačno, sistemski, uigrano, na najvišem profesionalnom nivou. Svjesni su toga sigurno i oni koji potpisuju uspješnost u organizovanju ovog sajma. Podsjetimo, organizatori i pokrovitelji 20. Međunarodnog sajma Viroexpo su Virovitičko-podravski županija, Grad Virovitica, HGK – Županijska komora Virovitica, HOK – Obrtnička komora Virovitičko-podravski županije, Turistička zajednica Virovitičko-podravski županije i Poduzetnički inkubator Virovitičko-podravski županije. Tehnički realizator sajma je tvrtka Viroexpo d.o.o. Sve je sa boldiranim velikim slovima u potpisu MILANA VANDURE, prve violine jednog malog, vrhunski uštimanog, duhom zajedništva povezanog orkestar iz Županijske komore Virovitica. Ne kriju zadovoljstvo u Komori, uspješno odrađenim još jednim velikim projektom. Zadovoljstvo je veće saznanjem da je uz povećan broj izlagača, zemalja odakle dolaze, kvadrata izložbenog prostora, povećan i broj posjetitelja. Ove godine, bilo ih je 26.700, a drugog dana održavanja sajma zabilježena je rekordna dnevna posjećenost u povijesti sajma, a taj dan posjetilo ga je više od 11.000 ljudi. Čestitao je Milanu Vanduri i ekipi na tome i župan virovitičko-podravski Tomislav Tolušić. A da je svijetla budućnost ove sajmaske manifestacije, potvrda je u riječima direktora sajma Igora Androvića koji Viroexpo uskoro vidi na drugoj lokaciji. Planira izgraditi vlastitu halu putem projekta koji će prijaviti na fondove EU. To bi bio multifunkcionalni objekt koji bi tokom godine bio vjerojatno u funkciji sportskih terena.

Inače, susretljivošću uposlenika i na osnovu dobrih međukomorskih odnosa HGK Županijske komore Virovitica sa brojnim komorom u regiji, na Viroexpu 2015. od inostranih komora, zajednički nastup svojih članica organizovali su na svojim izložbenim prostorima: Kantonalna privredna komora Tuzla, Privredna komora Brčko distrikta, Privredna komora Uskopskog kantona, Privredna/gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine, Njemačko-hrvatska industrijska i trgovinska komora, Privredna komora Republike Srpske-Područna privredna komora Doboje, Regionalna privredna komora Kikinda i Regionalna privredna Komora Zaječar. Upriličen je susret predstavnika komora i sajmova u Komori Virovitica, bilo smo gosti Milana Vandure i vrijedne ekipe. Može slobodno reći da su Virovitica i sajam Viroexpo, mjesto jačanja međukomorske saradnje, mjesto borbe za očuvanje komorskog sistema u regiji. Susretu predstavnika komora i sajmova prisustvovali su i predstavnici zemlje partnera – Mađarske: Milan Viktor Radacsi, sekretar za ekonomske poslove Veleposlanstva Republike Mađarske u Republici Hrvatskoj i Mišo Lisac, predsjednik Hrvatsko-mađarske sekcije Trgovačko-industrijske komore Pečuh, iz Češke: predstavnici Ureda za gospodarstvo i ostali članovi izaslanstva grada Vyškov – grada prijatelja Virovitice, iz Hrvatske gospodarske komore: Mirjana Turudić, pomoćnica direktora i Bruno Lopandić, savetnik u Sektoru za međunarodne poslove kao i predstavnici HGK – Županijskih komora iz Bjelovara, Koprivnice, Knina i Požege. Na susretu u HGK-Županijskoj komori Virovitica, domaćini predsjednik Ivan Slamić i direktor Milan Vandura pozdravili su prisutne i poželjeli im uspješno predstavljanje, a izlagačima ugovaranje novih



poslova i ugodan boravak. Na susretu su razmjenjena iskustva u komorskom sistemu i razmotrene su mogućnosti proširenja dosadašnje saradnje i uspostavljanje novih poslovnih odnosa s komorama koje do sada nisu nastupale na sajmu Viroexpo. Učesnici ovog sastanka su izrazili zadovoljstvo nastupom na jubilarom 20. Viroexpo, jednom od vodećih regionalnih sajmova u Hrvatskoj. Nakon sajma dali su visoke ocene organizatorima i prenijeli zadovoljstvo uspostavljenim poslovnim vezama izlagača koji su bili na sajmu. Zemlja partner ove godine bila je Mađarska a grad partner Velika Gorica.



Kantonalna privredna komora Tuzla je i ovoga puta predstavljala firme, članice Komore. Zajedničku sajamsku postavku pod nazivom "Privreda TK", sačinjavali su:

**"Borplastika Eko" doo Tuzla, "Belladona" Tuzla, "Corn Flips" Srebrenik, "Fana" doo Srebrenik, "Golden tours" Tuzla, "ELLE travel" Tuzla, "Relax" Tuzla, "Gradačački sajam" doo Gradačac, "Helios" dd Banovići - Industrija domoopreme, "Herceg" doo Srebrenik, "Imel" doo Lukavac, "Indira" doo Gradačac, "Menprom" doo Gornja Tuzla, "Naturprodukt" doo Gradačac, "Omega" dd Živinice, "Piemonte" doo Tuzla, "Pivara" dd Tuzla, "PRO PAK" doo Tuzla, "Seif" doo Kalesija, "Solana" dd Tuzla, OPG "Veselčić" Špionica, Dom penzionera Tuzla, "Pannonica" doo Tuzla, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, "Tehnopak" Tuzla, "PortaNaturae" doo Srebrenik, "Voćni rasadnik" doo Srebrenik, "Xella BH" Tuzla, Općina Tuzla, Vlada Tuzlanskog kantona.**

Pripremio: Dino Kalesić

### Sastanak predstavnika regionalnih gospodarskih komora u HGK županijska komora Split

Split domaćin drugog sastanka – Prvi sastanak održan u Celju – Prijedlog da naredni sastanak bude održan u Zaječaru

U Splitu je održan sastanak predstavnika regionalnih gospodarskih/privrednih komora. Nastavak je to aktivnosti početih na prethodnom ovakvom sastanku koji je prošle godine

održan u Celju u sklopu Međunarodnog obrtničkog sajma MOS. Na tom skupu su učestvovali predstavnici 30-ak regionalnih komora iz Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Makedonije i Srbije. I ovaj sastanak je organizovan uz održavanje jednog značajnog sajma. Riječ je o jubilarom 20. međunarodnom sajmu GAST - sajam turizma, ugostiteljstva, gastronomije i pratećih delatnosti, na splitskom Žnjanu. No, ovoga puta nije bilo sreće da se taj jubilarni sajam i održi u predviđenom terminu, a uzrok prolongiranja sajma bilo je veliko nevrijeme, vremenske neprilike kakve se ne pamte u ovom dijelu Dalmacije.



HGK Županijska komora Split je, imajući u vidu aktuelni trenutak komorskih sistema u regiji, za sastanak predložila i pripremila teme od ključne važnosti. U prvi plan je stavljena važnost očuvanja neovisnosti Komore, a potom jačanje međukomorske suradnje, zajednički nastupi na trećim tržištima, sudjelovanje u EU projektima/razmjena iskustava u korištenju EU fondova i dr. Sastanak je otvorila Katija Buličić, predsjednica Hrvatske gospodarske komore Županijske komore Split, a u uvodnim izlaganjima o regionalnoj saradnji govorili su Ratko Filipović, predsjednik Privredne komore Vojvodine, Nedret Kikanović, predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla, Mitar Pržulj iz Privredne komore Srbije. Goran Radovanić iz Županijske komore Split je predstavio Forum jadransko-jonskih gospodarskih komora. Jedan izuzetno veliki i značajan projekat koji direktno ne uključuje Bosnu i Hercegovinu ali su kontaktima predsjednika Komore Tuzla Nedreta Kikanovića i Gorana Radovanića koji u Komori Split vodi ovaj projekat, dogovorene aktivnosti na pronalaženju načina da se indirektno u projekat uključi i Kantonalna privredna komora Tuzla. O IPA programima prekogranične saradnje Hrvatska – Srbija 2014-2020 i o Programu transnacionalne saradnje 2014-2020 govorila je Ivona Lučić, iz Županijske komore Split. Jačanje međukomorske saradnje, proširenje odnosa, doprinijelo je i tome da je po prvi put na ovom sastanku i na sajmu Gast, prisutna bila i Regionalna privredna komora Zaječar. Predsjednik Komore Dejan Tošić, predstavio je Timočku Krajinu i Međunarodni sajam „Zdravo – domaće – prirodno“ u Zaječaru. Ujedno, predložio je da se naredni sastanak upriliči baš u Zaječaru u vrijeme održavanja sajma „Zdravo – domaće – prirodno“.

Pripremio: Dino Kalesić



Šișecam Soda Lukavac Hemijski ogranak Grupacije Šișecam...

## Postrojenje za proizvodnju sintetičke sode sa najbržim rastom u evropi

Lahka soda, teška soda i soda bikarbona, tri osnovne sirovine koje se proizvode u fabriци Šișecam Soda Lukavac, koriste se u procesu proizvodnje deterđenta i stakla – Naš cilj je godišnji kapacitet proizvodnje povećati iznad 500 000 tona sode



**Dvije godine zaredom, u periodu od 2010. do 2012. godine, Agencija za unapređenje stranih investicija fabriци Šișecam Soda Lukavac dodjeljuje nagradu "Najbolji strani investitor", a 2013. godine Fabrika sode se, kao firma koja je zabilježila najveći razvoj, okitila prestižnom nagradom "Srebrni pečat". Uz ovo, mnogo je još razloga za razgovor sa Umut Barış Dönmezom, generalnim direktorom koji je u ovoj firmi od prvog dana privatizacije.**

Već osam godina radim u Šișecamu. Nakon što je putem privatizacije bivša fabrika prešla u vlasništvo Grupacije Šișecam, počeo sam raditi u fabriци Šișecam Soda Lukavac kao izvršni direktor Sektora za ekonomsko-finansijske poslove. Prije pet godina stupio sam na dužnost generalnog direktora Fabrike, a tu dužnost obavljam i danas.

### **K.I: Fabrika sa istorijom ulazi u Grupaciju Šișecam?**

Fabrika sode koja je izgrađena 1893. godine, spada u red najstarijih industrijskih postrojenja u Bosni i Hercegovini, ali i cijelom regionu. Do devedesetih godina prošlog vijeka, odnosno do početka rata na ovim prostorima, fabrika je, sa svojim godišnjim kapacitetom proizvodnje od 250 000 tona sode, više bila orijentisana na domaće tržište. Procesom privatizacije koji je uspješno priveden kraju 2006. godine, Fabrika sode Lukavac je postala član Hemijskog ogranka Grupacije Šișecam, te je od početnih 120 hiljada tona, konstantnim ulaganjima dostigla kapacitet godišnje proizvodnje od 450 000 tona sode. SSL nije jedina investicija Sisecam-a u BiH. Također smo 50% vlasnici rudnika kamena krečnjaka Vijenac, kojeg smo preuzeli 2010-te godine. Ukupan trošak investicije je 30 mil. KM. U proteklom periodu od osam godina kako je fabrika postala dijelom grupacije Šișecam konstantno su trajali radovi na modernizaciji pogona s ciljem da se od 2016. godine godišnji proizvodni kapacitet poveća na 500 hiljada tona. Fabrika je jedan od najvažnijih izvoznika u Bosni i Hercegovini i zapošljava 547 radnika. Veći dio sirovina dobavlja se iz domaćih izvora, dok cjelokupna proizvodnja ide u izvoz. Fabrika obezbjeđuje sirovine za važne evropske proizvođače stakla i deterđženata, plasirajući vlastite proizvode u cijeloj Evropi, posebno na tržišta srednje i jugoistočne Evrope.



#### **K.I: Upoznavanje sa procesom proizvodnje u vašoj fabrici?**

U našoj fabrici se proizvodi sintetička soda, a u krugu fabrike nalazi se termoelektrana u kojoj proizvodimo paru i električnu energiju, sirovine koje koristimo u procesu proizvodnje sintetičke sode. Spaljivanjem antracita i kamenog kreča, u krečnim pećima proizvodimo kreč i karbon-dioksid, sirovine koje su nam, također, potrebne u procesu proizvodnje. Isto tako, u procesu proizvodnje sode, u fabrici vršimo i sve ostale hemijske procese kao što su apsorpcija, destilacija, karbonizacija, filtracija, kalcinacija i sl.

#### **K.I: Koji je asortiman proizvoda fabrike?**

U fabrici proizvodimo tri osnovne sirovine, a to su: lahka soda, teška soda i soda bikarbona. Lahka i teška soda najčešće se koriste u procesu proizvodnje deterdženta i stakla a jedni od naših najvećih kupaca su Vetropack, Henkel, Procter & Gamble, Osram, Guardian, O-I i dr.. A soda bikarbona je sirovina koja se koristi u raznim proizvodnim procesima, od prehrambene do farmaceutske industrije, ali se, također, koristi i u procesu proizvodnje stočne hrane i prečišćavanju dima iz fabričkih dimnjaka. Posjedujemo sve relevantne certifikate koje tržište zahtjeva: ISO 9001:2008, 14001:2004, 22000:2005, 18001:2007, HACCP, GMP+, FAMI QS, WCA, HALAL, KOSHER i td.

#### **K.I: Kakvo je izvozno opredjeljenje?**

Izvozimo sve što proizvedemo. Šișecam Soda Lukavac nalazi se uvijek u top 10 izvoznika u Bosni i Hercegovini. Dajemo posebnu dodatnu vrijednost za Bosnu i Hercegovinu, uzimajući u obzir činjenicu da je preko 98% sirovina za proizvodnju sode domaćeg porijekla, a gotovo cijela proizvodnja se plasira u izvoz na tržišta Austrije, Italije, Njemačke, Poljske, Češke, Slovačke, Mađarske te zemlje iz regiona. Međutim, ponekad prema uputama matičnog odjela za prodaju i marketing, realizujemo i prekomorsku prodaju koristeći hrvatske luke.

#### **K.I: Šta za Vas predstavlja činjenica da ste dio Grupacije Šișecam?**

Pored toga što sam na ličnom planu veoma zadovoljan, izrazito sam ponosan jer sam dio Grupacije Šișecam, koja je pravi primjer uspješne turske industrijske korporacije, i koja se u globalnim okvirima ističe svojim konstantnim ulaganjima, kao i zbog toga što imam priliku dati svoj doprinos u ostvarivanju navedenih uspjeha. Također, Grupacija Šișecam je najbolji primjer koji nam pokazuje da se uspjeh može ostvariti poštujući društvenu sredinu i radnika ne zanemarujući etičke vrijednosti i temeljne postulate čovječnosti.

#### **K.I: Mišljenje o hemijskom sektoru?**

Proizvodnja sode ima izrazitu stratešku važnost jer je jedna od osnovnih sirovina u procesu proizvodnje stakla. Ovaj strateški značaj je još veći ako se uzme u obzir da su izvori sode u svijetu prilično ograničene. Svi proizvođači sintetičke sode u cijelom svijetu u procesu proizvodnje primjenjuju slične metode. Mi, uposlenici fabrike Šișecam Soda Lukavac, smatramo da je vrlo važno biti drugačiji i povećati svoju održivu profitabilnost u kapitalno-intenzivnoj industriji kao što je to industrija sode.

#### **K.I: Komparativne prednosti?**

Mislim da smo specifični i stvaramo razliku kada je u pitanju logistika. Oko 70% naše proizvodnje biva transportovano u našem aranžmanu. Budući da potrebnim sirovinama snabdijevamo najpoznatije proizvođače stakla i deterdženta u Evropi, u poslu kojim se bavimo vrlo važno je to što vršimo stalnu i neprekidnu isporuku. U fabrici imamo tračnice i jednu transportnu lokomotivu. Paralelno sa povećanjem proizvodnje, u narednom periodu cilj nam je još više ojačati logistiku koristeći u većem intenzitetu transport željezničkim saobraćajem, pa čak i riječnim. Još jedna od naših prednosti je to što posjedujemo fleksibilnost da svoje sisteme možemo prilagoditi kupcima iz razloga što smo fabrika koja je u procesu obnove i novih ulaganja.

#### **K.I: Zasigurno su zacrtani jasni ciljevi?**

Ulaganja ćemo završiti u 2016. godini, te nam je cilj da sa kotlom na ugalj sa fluidiziranim slojem koji ima kapacitet proizvodnje 120 tona pare na sat, osiguramo energetska produktivnost i stabilnost proizvodnje. Planiramo da od 2016. godine godišnji kapacitet proizvodnje povećamo iznad 500 000 tona sode.





#### **K.I: Značajan faktor je timski duh?**

Vjerujem da se uspjeh može ostvariti ukoliko svi zaposlenici rade zajedničkim snagama za ostvarenje zajedničkog cilja. Zato je timski duh vrlo važan. U stranju zemlji timski duh se može izgraditi samo rukovodećom politikom koja je prilagođena lokalnoj kulturi. Zbog toga, da bismo izgradili timski duh i ostvarili zacrtane ciljeve, koristimo motivacijske i upravljačke metode prilagođene kulturi lokalne zajednice.

#### **K.I: Koji su temeljni principi u Vašem poslovnom životu?**

Pored profesionalne etike, radne discipline, otvorenosti za komunikaciju, timskog rada, te otvorenosti za novine i promjene, i izbjegavanje predrasuda predstavlja temeljne postulate našeg poslovanja.

#### **K.I: Kakav je odnos povećanja proizvodnje i ambicioznih spram prirode i okoliša?**

Otvoreno možemo reći da smo 2006. preuzeli jednu ekološku katastrofu Šișecam je po samom dolasku zanemario profitabilnu ekonomsku stranu proizvodnje kaustične sode i istu ugasio zbog izrazito negativnog uticaja na okoliš, a njene pogone pretvorio u magacin gotove robe. Izgrađen je rashladni toranj, na različitim lokacijama su postavljeni sistemi za otprašivanje, elektrofiltere smo u potpunosti stavili u funkciju i zbog svega navedenog kao i drugih poslova koje smo na ovom polju uradili, bez obzira na povećanje proizvodnje, teret zagađenja vodotoka je smanjen za tri puta, a emisija dimnih plinova stavljena u dozvoljeni okvir. Od 2010. godine posjedujemo okolišnu dozvolu i jedna smo od prvih fabrika sa TK koja je ispunila uslove za dobijanje iste. Naše obaveze definisane u ovoj dozvoli redovno pratimo i poštujemo. Nismo stali, naprotiv nastavljamo sa investiranjem u ovu oblast. Planiramo izgradnju potpuno novog kotla kapaciteta 120 t pare/h. Zajedno sa kotlom i najmodernijim elektrofilterskim postrojenjem gradit će se prvi pogon za desulfurizaciju u Bosni i Hercegovini. Na ovaj način obnovit ćemo veći dio naše termoelektrane, a emisiju uskladiti ne samo sa lokalnim nego i sa regulativom i standardima EU. Važno je napomenuti da smo na osnovu podataka koje su objavile „Poslovne Novine“ zauzeli treće mjesto u BiH u kategoriji ulaganja u okoliš.

#### **K.I: Za vjerovati je da u vašoj fabrici ne nedostaje društvenih aktivnosti?**

Jednom godišnje organizujemo manifestaciju pod nazivom „Porodični dan“, kada se okupe svi zaposlenici sa svojim porodicama. A za novogodišnje praznike organizujemo aktivnosti zabavnog karaktera za djecu naših zaposlenika. Isto tako, sportsku dvoranu koja se nalazi u krugu naše fabrike, stavili smo na raspolaganje školama iz Lukavca. A kada je riječ o projektima društvene odgovornosti, tu nastupamo zajedno sa matičnim organizacijama.

#### **K.I: Postoji i vizija Grupacije Sisecam za budućnost ?**

Grupacija Šișecam ima viziju da u 2020. godini zauzme mjesto među tri najuspješnije grupacije u polju proizvodnje stakla. Jako nas motiviše jedan ovako ambiciozan projekt. U ime svih zaposlenika fabrike Šișecam Soda Lukavac želio bih naglasiti da smo svjesni dijela odgovornosti koji je na nama, te da sa velikim zadovoljstvom izvršavamo sve svoje obaveze na putu ostvarivanja ovog cilja.

## Partnerstvo Komore i MFR...

### Podrška projektu ruralnih porodičnih domova

#### Ruralni domovi - koncept zapošljavanja i učenja

Rezime trogodišnjeg partnerstva Kantonalne privredne komore Tuzla sa predstavnicima Federacije ruralnih porodičnih domova (MFR) francuske regije Rhône-Alpes predstavljen je na sastanku gdje su Vladu Tuzlanskog kantona predstavljali ministar finansija Jakub Suljkanović i ministrica obrazovanja, nauke, kulture i sporta Mirsada Begović. Suad Selimović, sekretar Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju u Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla govoreći o ruralnom domu kao „konceptu koji omogućuje zapošljavanje i uči mlade konkretnom poslu“ napomenuo je da je prevaziđen prvobitni otpor te da se sve više ljudi vidi u ovom način obrazovanja. „**Mi smo u septembru uspostavili Porodični ruralni centar Živinice i namjera nam je da uz pomoć institucija pridobijemo podršku što više zainteresovanih za ovakav vid obrazovanja. Rezultat bi bio veći broj zaposlenih. U saradnji sa Pedagoškim zavodom namjera nam je da napravimo prihvatljive programe obuke u konceptu naizmjenične pedagogije**“, rekao je ovom prilikom Selimović.



Predsjednik Regionalne federacije ruralnih domova Pierre Pivotsky rekao je da su domovi više od obrazovnog centra te da je tu riječ o udruženjima koji rade na razvoju teritorija na kojem se nalaze. Njihov cilj je, prema riječima predsjednika Kantonalne privredne komore Nedreta Kikanovića, stvaranje jake zajednice. Ministrica obrazovanja Begović podržala je ideju uz nadu da ruralni dom u Živinicama neće biti jedini, te istaknula kako je to šansa za porodice da se same izdržavaju a njihova djeca ostanu na imanjima kao educirane osobe. Ministar finansija Suljkanović projekat ruralnog doma vidi kao priliku da u obrazovnom sistemu ali i zakonskoj regulativi dopunimo ono što nedostaje. To se, prema riječima ministra Suljkanovića, posebno odnosi na standardnu klasifikaciju zanimanja i registar poljoprivrednih gazdinstava.





Bolji dani "Pivare" dd Tuzla...

## Novi pogon – nova nagradna igra

Investicija od dva miliona KM u Tuzlanskoj pivari - U rad puštena nova etiketirka – Dan otvorenih vrata Pivare – Konferencija za novinare u povodu nove nagradne igre "Tuzlansko piješ i auto dobiješ!"



Menadžment "Pivare" dd Tuzla upriličio je krajem marta i početkom aprila dva druženja sa predstavnicima sredstava informisanja. Održana je konferencija za novinare i Dan otvorenih vrata. Velikom broju predstavnika medija na press konferenciji su se obratili Zlata Smajić u ime sektora marketinga i Fahrudin Salihović, direktor Pivare Tuzla. Za održavanje press konferencije bilo je više povoda. Analizirani su rezultati poslovanja u prethodnom periodu u kojem je zabilježeno značajno povećanje prodaje i izvršeno ulaganje u novitete. **"Želimo upoznati javnost sa našim aktivnostima i planovima. Imamo se čime pohvaliti. U prošloj godini smo investirali dva miliona maraka, otvorili smo nova radna mjesta, planovi su da u 2015. godini nastavimo sa investiranjem u iznosu od novih 2 miliona maraka. Pivara se ne zadužuje kreditno, iz tekućeg poslovanja finansira investicije, idemo uzlaznom putanjom, imamo rast prodaje na godišnjem nivou 14,5%, a trend se nastavlja i u ovoj godini. Otvorili smo visokoregalno skladište, kvalitetnu vlastitu automehaničarsku radionicu, nabavili smo dva nova kamiona, nabavljena je najsavremenija etiketirka, i zaista možemo biti presretni postignutim u tako kratkom periodu. Imamo namjeru proširiti svoje tržište, Pored toga što smo prisutni u cijeloj Bosni i Hercegovini, imamo namjeru napraviti iskorak na tržišta Turske, Švedske, Austrije, Srbije, Hrvatske. Ulazimo u novu kampanju, želimo da nagradimo korisnike naših proizvoda i nastavimo tu kvalitetnu saradnju, uzajamnu ljubav"**, rekao je Fahrudin Salihović, direktor "Pivare" dd Tuzla.



Novinari su upoznati i sa planovima Pivare Tuzla za naredni period, novim ulaganjima i osvježenjima. Ozvaničen je i početak nove nagradne igre pod nazivom: "Tuzlansko piješ i auto dobiješ!". Cilj nagradne igre je unaprjeđenje prodaje proizvoda kao i nagrađivanje vrijednih potrošača. Kao glavnu nagradu, Pivara Tuzla je obezbijedila automobil Škoda Citygo ali i mnoštvo drugih vrijednih nagrada. Ubrzo nakon ovog događaja, uslijedio je Dan otvorenih vrata u Tuzlanskoj pivari. Povod je bio i zvanično puštanje u rad novog pogona za etiketiranje ambalaže u vrijednosti od dva miliona KM. Presijecanjem vrpce pogon su u rad pustili gradonačelnik Tuzle Jasmin Imamović i premijer TK-a Bego Gutić. Projekat uvođenja nove etiketirke započeo je još prošle godine, a u njega je ukupno utrošeno oko dva miliona KM. Pored ovog ulaganja, Pivara Tuzla u ovoj godini planira uložiti još dva miliona KM za modernizovanje proizvodnje.

**„Mi ne želimo stagnirati, nego napredovati i stvarati nova radna mjesta. Puštanjem novog pogona stvorili su se i preduslovi za zapošljavanje novih ljudi, što ćemo mi vrlo brzo i učiniti. U posljednjih sedam godina Pivara je u proizvodne procese uložila oko sedam miliona KM, a samo u ovoj godini planiramo uložiti nova dva miliona KM"**, kazao je direktor Salihović.



Puštanjem nove etiketirke u pogon napravljen je veliki pomak u proizvodnje, te su stvorene mogućnosti i uvođenja novih proizvoda, kao i novih izgleda postojećih proizvoda. Povećan je i kapacitet proizvodne linije, kao i produktivnost i ekonomičnost. Gradonačelnik Imamović je ovom prilikom kazao kako je ovo odlična početak za stvaranje povoljnijih uslova za život građana, u čemu i oni sami trebaju učestvovati. **„Tuzlansko pivo je tuzlanski brend i jako je važno podsjetiti građane na to, kako bi se oni konačno okrenuli domaćim proizvodima. Podatak da se čak 70 posto piva uvozi je poražavajući, pogotovo kad se uzme u obzir to da su i naša piva izuzetno kvalitetna i rame uz rame sa najboljim pivima"**, kazao je gradonačelnik Imamović. Imamović je istakao i to kako bi povećanje prodaje značilo i povećanje proizvodnje, te povećanje brojha zaposlenih, te da je ključ za napredak u rukama samih kupaca.

D.K.



## Značajno priznanje za MI "Menprom"...

### "Stvaratelji za stoljeća"

Projekat promocije i nagrađivanja najzaslužnijih za razvoj poduzetništva na području Jugoistočne Evrope

U okviru Projekta promocije i nagrađivanja najzaslužnijih za razvoj poduzetništva na području Jugoistočne Evrope, poseban nezavisni međunarodni Komitet za dodjelu nagrada i priznanja sastavljen od eksperata za ekonomiju, marketing, menadžment i poduzetništvo iz pet zemalja, predložio je i odabrao mesnu industriju Menprom d.o.o. za dodjelu priznanja za doprinos razvoju poduzetništva u jugoistočnoj Europi. Ovo značajno priznanje uručeno je na II Regionalnom samitu preduzetnika Jugoistočne Evrope „300 NAJBOLJIH“ u Dubrovniku. **„Proces dodjele priznanja se odvijao u tri višemjesečna koraka (animiranje predlagača, predlaganje kandidata i odlučivanje o laureatima) a od 340 predloženih kandidata iz 9 Zemalja (Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija, Hrvatska, Kosovo, Makedonija, Njemačka, Slovenija i Švedska, odlukom Komiteta, Menprom d.o.o. se našao među najboljim u poduzetništvu u Jugoistočnoj Evropi**“, rekao je Mensur Alić vlasnik kompanije "Menprom" na konferenciji za novinare, upriličenoj u povodu dodjele velikog priznanja Mesnoj industriji "Menprom".



Istaknuto je ovom prilikom kako je priznanje "Stvaratelji za stoljeća", svojevrsan pečat na dugogodišnji rad Mesne industrije Menprom, domaće kompanije sa oko 130 uposlenika, većinom mladih visokoobrazovanih i ambicioznih kadrova, koja se konstantno razvija u pozitivnom smjeru, kontinuirano ulaže u unapređenje tehnologije, kvalitet proizvoda ali i u vizualni identitet kompanije. Druženje sa novinarima u firmi "Menprom" bilo je prilika da se, uz pomenuto, još jednom istakne i značaj svih uposlenih u cjelokupnom razvoju firme a u prilično složenim i teškim ekonomskim prilikama kakve su u našoj zemlji. **„U konkurenciji za ovo značajno priznanje, bile su izuzetno jake, velike firme, po broju uposlenih mnogo veće od nas. Menprom je bio u konkurenciji firmi koje zapošljavaju po nekoliko hiljada radnika. Ipak, naših oko 130 uposlenih zaslužilo je priznanje svojim duhom, zajedništvom, predanim radom, profesionalnim odnosom prema poslu. Ujedno, sa velikom i neskrivenom empatijom spram porodične firme koja je do velikih priznanja i ugleda stigla od nule, sa ledine, malim ali sigurnim, dobro isplaniranim koracima, zajedno, sa jednako značajnim doprinosom svih uposlenih**“, istakao je Mensur Alić, prvi čovjek domaće mesne industrije "Menprom".



Priznanje "Stvaratelji za stoljeća" je i obaveza da se nastavi ispravim putem konstantnog ulaganja u razvoj, unapređenja tehnologija, edukacije uposlenih, stvaranja novih brendova, osvajanja novih tržišta. Kvalitet koji posjeduje "Menprom" prepoznali su u zemljama okruženja a nije trebalo dugo da se dobar glas čuje i do Turske. **„Kvalitet svega onoga što nosi oznaku "Menprom", prepoznala je i Turska. Očekujemo u najskorije vrijeme da će značajan dio naše proizvodnje biti plasiran na veoma veliko ali i zahtjevno tržište Turske, najveći dio posla je preciziran i realizacija će uslijediti veoma brzo što je novo priznanje za naš rad. U pretpostavci je da će vrijednost ovog posla biti negdje oko pet-šest miliona maraka izvoza, a za iduću godinu sigurno negdje oko 10 miliona konvertibilnih maraka. To nas je i navelo da pokrenemo projekat proširenja naših objekata. Imamo prvih 160 tona proizvoda već ugovorenih, imamo rokove i obaveze koje moramo poštovati, a ova količina je blizu naše mjesečne proizvodnje. Ovaj ozbiljan i veliki posao sa jednim od najvećih i najkvalitetnijih tržišta u Evropi nas je naveo na investicije, proširenja**“, kaže Mensur Alić vlasnik MI "Menprom Tuzla. U nizu priznanja koja su stigla u "Menprom", zasluženih nagrada sa brojnih sajamskih manifestacija, značajno mjesto od sada zauzima i priznanje "Stvaratelji za stoljeća". I ovdje se ne zastavljaju sigurni koraci porodične firme "Menprom" koji traju već 17 godina. Novi planovi su zacrtani, ideje se razrađuju, pretvaraju u uspjehe, zaslužuju nagrade i priznanja. Još jedno značajno, na ime Mensura Alića je i priznanje koje će ovih dana primiti, "Humanista Tuzlanskog kantona za 2015. godinu". Zasluženo...



D.K.



Iz Vlade Tuzlanskog kantona...

## Stabilizacija kantona prioritet Vlade TK

Delegacija EU u BiH kod premijera - Povećan broj zaključenih koncesionih ugovora -  
Razvoj aerodroma jedan od strateških interesa Tuzlanskog kantona



### Upriličen sastanak sa članovima uprave GIKIL -a

Kako bi se direktno upoznao sa problemima s kojima se u svom poslovanju suočava Global ispat koksna industrija (GIKIL) iz Lukavca premijer Tuzlanskog kantona se susreo sa generalnim direktorom Kompanije Debasish Gangulyjem i njegovim saradnicima. Razgovaralo se o podršci Vlade Tuzlanskog kantona i resornog Ministarstva industrije, energetike i rudarstva, kao i skorašnjih dešavanja u vezi sa sudskim sporovima koje su firme „Inkometal“ AG Cirih iz Švicarske i „Kemokompleks“ d.o.o. Zagreb iz Hrvatske pokrenule protiv jednog od suosnivača GIKIL-a, Koksno - hemijskog kombinata d.d. iz Lukavca. Zaključeno je da će svi privredni subjekti na području Tuzlanskog kantona u Vladi imati partnera s kojim će u okvirima zakona i realnih mogućnosti zajedno pokušati iznaći najbolja rješenja za probleme s kojim se budu susretali. „Porezna politika i visina doprinosa koji se uplaćuju je nešto na što se žali veliki broj privrednih subjekata i što vide kao otežavajuću okolnost u poslovanju. Iako su ova ali i neka druga pitanja u nadležnosti federalnih organa vlasti, to nas ne amnestira da mi sa svoje strane iniciramo izmjene propisa koji definiraju ove poteškoće i tako pokušamo pomoći privredi“, istakao je Premijer Gutić, te dodao da Vlada već analizira kantonalne propise čijim će eventualnim direktnim izmjenama pokušati olakšati poslovanje privrednih društava. Također, zaključeno je da se u narednom periodu Ministarstvu dostavi dokumentacija u vezi sa pokrenutim sudskim tužbama prema Koksno - hemijskom kombinatu, kako bi se mogla sagledati cjelokupna situacija, shodno tome zauzeti određena stajališta i poduzeti konkretne mjere. Osim premijera Gutića i direktora Gangulyja, sastanku su prisustvovali zamjenik generalnog direktora GIKIL-a Suad Dubravić, izvršni komercijalni direktor Sulejman Pučić i sekretar Društva Erna Mehmedović, ministar industrije, energetike i rudarstva Srđan Mićanović, sekretar Ministarstva finansija TK Merima Hajdarević i pomoćnik Ministra industrije, energetike i rudarstva Ishak Gergić



### Razvoj aerodroma jedan od strateških interesa TK

Aktivnosti i pripreme za dalji razvoj Međunarodnog aerodroma Tuzla, te otvaranje baze Wizz Air-a na Aerodromu bile su tema sastanka premijera Tuzlanskog kantona Bege Gutića sa v.d. direktorom Aerodroma Rifatom Karasalihovićem i izvršnim direktorom Aerodroma za marketing Enverom Jukanovićem. „Konkretne aktivnosti s ciljem otvaranja baze su već započete i mi do kraja mjeseca maja očekujemo da ćemo imati završen projekat, kako bi smo mogli započeti izgradnju prilaznih svjetala piste aerodroma. Ova svjetla su važna za sigurno slijetanja aviona noću ili po danu ako su loši vremenski uvjeti (magla)“ istakli su predstavnici Aerodroma dodajući da se na taj način stvaraju preduslovi za kvalitetniji rad i razvoj aerodroma, ne samo kada je u pitanju Wizz air, nego i sve druge avio kompanije koje zahtijevaju ovaj preduslov da bi uvele svoje operacije sa aerodroma u Tuzli. Također se razgovaralo i o iskazanim interesima za otvaranje kargo centra i opremi koju treba obezbijediti da bi Aerodrom mogao odgovoriti i na ovakve zahtjeve. Premijer Gutić je iskazao spremnost i volju Vlade Tuzlanskog kantona da u skladu sa realnim mogućnostima pomogne dalji razvoj Aerodroma, kao strateškog projekta našeg kantona. „Potrebno je da se prema prioritetima za rješavanje napravi hodogram aktivnosti i onoga što se od Vlade očekuje, kako bi se planski moglo pristupiti rješavanju“ rekao je premijer Gutić i dodao da „Vlada ima volju pomoći Aerodromu, te ćemo i putem viših nivoa vlasti, institucionalno se zalagati za osiguravanje preduslova za brži razvoj“. Međunarodni Aerodrom Tuzla u proteklom periodu bilježi značajan porast broja putnika. Tokom 2014. godine kroz Međunarodni aerodrom Tuzla je prošlo oko 151.000 putnika, a očekuje se da će usluge aerodroma u tekućoj godini koristiti oko 200.000 ljudi. Ovo je samo jedan od pokazatelja perspektive ovog javnog preduzeća, koje bi smo mogli uporediti sa perspektivnim djetetom, koje ima svijetlu budućnost, ali mu je još uvijek potrebna pomoć i podrška roditelja.

D.K.



## Javna rasprava u Komori...

# Plan upravljanja otpadom u TK

Usklađivanje sa međunarodnim normama, standardima i načinima ponašanja

Zakon o zaštiti okoliša FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03 i 38/09) je temeljni zakonski akt koji određuju i utvrđuju ciljeve, načela, mjere, odgovornosti, dokumente, finansiranje i nadzor zaštite okoliša na prostoru Federacije BiH. Njim je propisana obaveza izrade Kantonalnog akcionog plana zaštite okoliša (KEAP) koji, naslanjajući se na strateške dokumente višeg reda, treba da odredi strateški pravac u kome kantoni trebaju da planiraju zaštitu okoliša. Svrha izrade KEAP-a je dvostruka, s jedne strane da na jednom mjestu objedini, analizira i strukturirano prezentira podatke i ocjenu stanja okoliša, a s druge strane da da osnov za planiranje i provedbu mjera zaštite okoliša na području Tuzlanskog kantona. U junu 2014. godine, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice Tuzlanskog kantona je na osnovu provedene procedure javne nabavke, potpisalo ugovor o izradi KEAP-a sa Institutom za hidrotehniku GF u Sarajevu. Rok za izradu dokumenta je određen kao 6 mjeseci i sastojao se iz tri djela:

- Strateški dio, koji obuhvata definiranje razvojne platforme (analiza postojećeg stanja, identifikacija ključnih unutarnjih i vanjskih faktora; kreiranje strateških ciljeva);
- Taktički dio, koji obuhvata definiranje programa, projekata i mjera; definiranje indikatora i plana praćenja i ocjenjivanja;
- Operativni dio, koji obuhvata razradu okvira za implementaciju (plana implementacije, finansijskog plana, plana razvoja organizacijskih kapaciteta i ljudskih potencijala).

Imenovani su i Koordinacioni odbor koji se sastojao od predstavnika relevantnih ministarstava, javnih ustanova i Univerziteta u Tuzli, kao i Savjetodavni odbor u kome su bili predstavnici općina i udruženja građana. Kao rezultat intenzivnog rada i kroz aktivno učešće predstavnika dva odbora, u decembru mjesecu finaliziran je KEAP i predstavljen javnosti na završnoj radionici. Prvih pet poglavlja ovog dokumenta predstavlja sveobuhvatni izvještaj o stanju okoliša koji daje pregled stanja pojedinih okolišnih komponenti, pregled institucionalnog i zakonodavnog okvira sektora zaštite okoliša, te pregled u oblasti obrazovanja o okolišu i stanju javne svijesti u Tuzlanskom kantonu. Sadržaj prvih 5 poglavlja je strukturiran prema DPSIR modelu koji je vrlo jednostavan: pokretači uzrokuju pritiske koji se odražavaju na stanje okoliša, što ima direktan uticaj na ekološki sistem i cijeli lanac ne direktnih uticaja. Svi ti negativni uticaji izazivaju odgovore društva, koje nizom odgovarajućih mjera djeluje na sve karike tog lanca. Ovaj dio izvještaja sa jedne strane prikazuju uzroke i počinitelje, te posljedice onečišćenja, a s druge strane analizira mjere i instrumente zaštite od onečišćenja. Dio izvještaja koji se odnosi na stanje okoliša u Tuzlanskom kantonu baziran je na indikatorskom pristupu u određivanju trenutnog stanja okoliša sa ciljem jednostavnije razmjene informacija i njihovog korištenja u cjelokupnom procesu planiranja i razvoja sektora okoliša. Cilj indikatorskog pristupa je kvantificiranje fizičkih pokazatelja stanja okoliša, te osiguranje efikasne usporedbe vrijednosti indikatora iz različitih ciklusa procesa razvoja sektora okoliša. Ovaj izvještaj utemeljen na indikatorskom pristupu predstavlja "nulto stanje" na temelju kojeg će se u sljedećim razdobljima pratiti i ocjenjivati

napredak u području zaštite okoliša u Tuzlanskom kantonu. Poglavlje 6 daje rezultate ankete koja je provedena u općinama Tuzlanskog kantona među građanima i institucijama od značaja za zaštitu okoliša. Poglavlje 7 daje listu okolišnih prioriteta u 5 oblasti: priroda, vode, zrak, zemljište, šume i upravljanje otpadom. Prioriteti su određeni koristeći multikriterijsku analizu kombinovanu sa mišljenjem eksperata i potvrđeni od strane članova Koordinacionog odbora i Savjetodavnog odbora ovog projekta. Poglavlje 8 daje akcioni plan za djelovanje u svih 5 prethodno pomenutih oblasti u zacrtanom planskom periodu od pet godina (2015-2020). Akcioni plan je prepremljen i strukturiran na način da identifikira strateške i operativne ciljeve te mjere i aktivnosti za koje su određeni nosioci, rok izvršenja, potrebna finansijska sredstva i potencijalni izvori sredstava. Poglavlje 9 daje prijedlog formiranja radne grupe i koja bi u planskom periodu trebala biti angažirana na praćenju realizacije mjera i aktivnosti zacrtanih Akcionim planom.

## KEAP: Poglavlje upravljanje otpadom u TK

U okviru KEAP TK, u poglavlju „Upravljanje otpadom“, data je analiza stanja upravljanja otpadom u Tuzlanskom kantonu. Analiza postojećeg stanja obuhvatila je: prikaz godišnjih količina otpada nabrojanih vrsta otpada koje se generiraju na području Tuzlanskog kantona, stupanj pokrivenosti za komunalni otpad, infrastrukturu za prikupljanje otpada, stanje postojećih odlagališta otpada i nelegalnih odlagališta otpada, stanje okoliša i posljedice i utvrđivanje problema u oblasti upravljanja otpadom. Posebno su obrađene oblasti: komunalni otpad, proizvodni otpad (opasni i neopasni) i posebne kategorije otpada (otpad iz zdravstvenih ustanova, ambalaža i ambalažni otpad, električni i elektronski otpad, otpadna ulja i drugi zaujeni otpad, stara vozila, otpadne baterije i akumulatori, građevinski i inertni otpad, otpad životinjskog porijekla, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz poljoprivrede (biljna proizvodnja) i šumarstva. Na samome kraju, dat je akcioni plan za rješavanje identificiranih problema u oblasti upravljanja otpadom sa finansijskom projekcijom finansijskih sredstava potrebnih za izvršenje predloženih mjera. Paralelno sa KEAP TK, Ministarstvo prostornog uređenja i zaštite okolice TK naručilo je izradu još jednog planskog dokumenta, Kantonalni plan upravljanja otpadom TK 2015-2020 (KPUO TK 2015-2020), koji pored spomenute analize postojećeg stanja u upravljanju otpadom, sadrži i: pravni i institucionalni okvir vezan za oblast upravljanja otpadom, identifikaciju osnovnih problema u upravljanju otpadom, prikaz potencija za zbrinjavanje nabrojanih vrsta otpada, te u konačnici i plan organizacije sustava upravljanja otpadom s obzirom na utvrđene probleme s ciljem rješavanja istih, i akcioni plan sa konkretnim mjerama za svaku vrstu otpada sa finansijskom projekcijom potrebnih finansijskih sredstava. Dokument KPUO TK 2015-2020 je završen u decembru 2014. godine i predan je u dalje procedure odobravanja od Skupštine kantona.

Pripremio: mr Esad Arnautović



Obilježavanje prve godišnjice poslovanja...

## Proslava prve godišnjice rada firme “Eko život” Tuzla

Uspjeli odraditi mnogo posla - Od početka rada članica Komore Tuzla - Važan uticaj kompanije na razvoj lokalne zajednice



U Tuzli je obilježena godišnjica firme “Eko život” d.o.o. Tuzla. Riječ je o ovlaštenom BH operateru sistema za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom na području Federacije BiH. Lidija Tomić direktorica kompanije EKO ŽIVOT, izrazila je zadovoljstvo učenjem u prethodnoj godini. **“Veoma je teška godina iza nas, ali smo uz veliku podršku osnivača, nadležnih institucija i privrednih subjekata uspjeli da odradimo mnogo posla. U prošloj smo godini skupili preko 30.000 tona ambalažnog otpada i reciklirali preko 7.000 tona ambalažnog otpada, tako da mislim da ćemo zaista uspjeti u ostvarivanju ciljeva ove godine”**, kazala je na konferenciji za novinare direktorica Tomić i otkrila naredne aktivnosti ovog društva: **“Planiramo što više poboljšati infrastrukturu upravljanja ambalažom i otpadom, ulagati u naše sakupljače, ulagati u edukaciju i razvijanje javne svijesti. Sve su to projekti koji čine dobro našoj zemlji”**, istakla je direktorica Tomić. dodala je kako je neizostavna činjenica je da najviše ambalaže ima u najvećoj bosanskohercegovačkoj trgovinskoj firmi Bingo, koja je ujedno proizvodna kompanija, te da je posebna čast što se i Eko život i Bingo sa sjedištem nalaze u

Tuzli. Kako ističu iz velikih kompanija koje su članice ovog društva, za godinu dana su postignuti mnogi rezultati na ovom polju, s toga iz kompanije Bingo ističu kako su ponosni na rad EKO ŽIVOT-a i nadaju se kako će rezultati u narednom periodu biti još bolji. **“Prije više od tri godine u Bingu je započela ideja o ovom eko društvu i dvije godine je trajala borba za dobijanje dozvola za rad. Godina dana iza ove kompanije je bila uspješna, sve je završeno i ono su pokazali da mogu samostalno da djeluju i da rade bez pomoći osnivača. Mi smo tu bili uz njih i pružali im podršku i zaista smo radili zajedno na svemu ovome”**, izjavila je za Kameleon Tatjana Paunoski, ispred kompanije Bingo.



Odmah po osnivanju firme, “Eko život” je ušao u porodicu firmi članica Kantonalne privredne komore Tuzla. **“Ovo što je Eko život donio na ovim prostorima je jedna pozitivna novina i jedan zapadni, evropski pristup poslovanju, jedan osvještani, moderni pristup očuvanju okoline. Nama je veliko zadovoljstvo što je “Eko život” članica Kantonalne privredne komore i što su veoma često, u prvoj godini svoj poslovanja, bili sastavni dio zajedničke izložbene postavke pod nazivom “Privreda TK” a koju Kantonalna privredna komora Tuzla organizuje već tadicionalno u zemlji i inostranstvu”**, izjavio je Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla. Svečanosti obilježavanja prve godišnjice firme Eko život d.o.o. Tuzla, među brojnim gostima iz političkog, ekonomskog i privrednog života BiH, a ujedno i naše regije, prisustvovao je i Jasmin Imamović gradonačelnik Tuzle. **“Veoma je važani uticaj ove kompanije na razvoj lokalne zajednice. Postojanje ovakve kompanije velika je dobit za Bosnu i Hercegovinu, a posebno za Tuzlu. Želim, uz čestitke na prvoj godišnjici, da u upravljanju ambalažom i ambalažnim otpadom bude najviše ambalaže domaćih roba, onih koje su proizvedene u BiH. Sama činjenica koja govori o tome ko su osnivači, znači da su to uspješne firme i uspješni ljudi, koji samo očekuju da mi u BiH ne budemo sebični i da podržavamo domaće proizvođače kupovinom domaćih proizvoda”**, rekao je gradonačelnik Imamović.

D.K.



## Agencijske vijesti iz privrede...

### ŠIRBEGOVIĆ GRADI U BUŽIMU I VITEZU

Izgradnja prodajnog objekta u Bužimu za domaću trgovinsku firmu i proizvodnog objekta za Fis u Vitezu predstavlja nastavak dugogodišnje uspješne poslovne saradnje između Širbegovića i velikih bh kompanija. „Jako smo ponosni na činjenicu koliko smo objekata u proteklom periodu izgradili za domaći trgovinski lanac i Fis. Ove dvije firme nisu prestale sa investiranjem i razvojem i u vrijeme najveće krize, što je jako pomoglo nama ali i drugim firmama. Radeći za njih ali i značajan broj naših stalnih kupaca uspjeli smo da u najvećoj krizi obezbijedimo uposlenost kapaciteta i očuvamo radna mjesta. Povjerenje koje nam ukazuju naši kupci za nas predstavlja najveću obavezu da ugovorene poslove izvršavamo na najvišem profesionalnom nivou“, kažu u Širbegoviću.

### ŠIRBEGOVIĆ U DUBROVNIKU ZAVRŠAVA SUBCITY PRIJE ROKA



Na objektu Subcity u Dubrovniku u toku je montaža prefabrikovane betonske konstrukcije. I pored teškoća sa vremenskim neprilikama radovi će biti završeni prije ugovorenog roka. Trgovački centar Subcity u Dubrovniku je veličine 25 000 m<sup>2</sup>, u sklopu kojeg će se nalaziti Konzumov supermarket, podzemna garaža te tržni centar u kojem će poslovati i prestižni svjetski brendovi. Kako bi radovi počeli na vrijeme izvršene su opsežne pripreme. Proizvodnja cjelokupne konstrukcije je završena prije predviđenog roka. Ovim projektom se nastavlja uspješna saradnja sa firmom Projektgradnja,

članicom koncerna Agrokor. „Jako nam je važno da je naš Investitor zadovoljan sa kvalitetom i dinamikom radova“, kažu u Širbegoviću. Uspjeli smo u kontinuitetu da obezbjedimo kvalitet u skladu sa evropskim standardima. Dobijanje sertifikata kojim se potvrđuje da su naši proizvodi usklađeni sa EU standardima je bio naš strateški cilj, kojim nam je otvoreno tržište EU. Bez tih sertifikata naši proizvodi ne bi mogli preći granicu evropske unije. Tako važan cilj ne bi se mogao ostvariti bez posvećenosti i kompetentnosti naših zaposlenika. Kvalitet naših proizvoda i zadovoljstvo naših kupaca ostaje naše stalno opredjeljenje kao najbolja garancija za uspješno poslovanje.

### GIKIL POVEĆAO PROIZVODNJU I IZVOZ KOKSA, OČEKUJU NOVA ZAPOŠLJAVANJA



Global Ispat Koksna Industrija d.o.o. Lukavac stabilizirala je svoju proizvodnju nakon uporne borbe s globalnom ekonomskom krizom, a zajednička borba Uprave i uposlenika GIKIL-a je dovela do povećanja proizvodnje i izvoza koksa, potvrđeno je Feni iz te kompanije. GIKIL trenutno zapošljava više od 1.000 radnika i vodeći je proizvođač metalurškog koksa u regionu, poznat po svojim proizvodima vrhunskog kvaliteta i dugoročnim vezama s kupcima. Također, kompanija proizvodi nusproizvode koksa kao što su sirovi katran, sirovi benzol i amonijum sulfat, a osim fabrike „Koksara“ u okviru GIKIL-a rade fabrike za proizvodnju anhidrida maleinske kiseline, đubriva, struje, te pogon za preradu vode i odjel Remont. Iz GIKIL-a ističu da izvoze više od 90 posto svojih proizvoda, te da su danas jedna od ključnih kompanija zaslužna za rast industrijske proizvodnje u Federaciji BiH. GIKIL je bio ozbiljno pogođen poplavama zbog čega je u vrlo kratkom periodu proizvodnja, koja je bila u punom kapacitetu, morala biti smanjena na tehnološki minimum. Gubici kompanije iznosili su nekoliko miliona dolara, a u novembru prošle godine Vlada Federacije BiH dala je saglasnost na kredit GIKIL-u u iznosu 400.000 KM, što pokriva manje od pet posto ukupnih šteta koje je kompanija

imala tokom poplava. Iz GIKIL-a navode da uvođenjem novih proizvoda i proizvodnih tehnologija planiraju učvrstiti svoju poziciju i osvojiti nova tržišta. Planirano je proširenje proizvodnje anhidrida maleinske kiseline, proizvodnja NPK đubriva, ponovno puštanje u rad Baterije 4 i aktiviranje nove elektrane, a implementacijom tih projekata očekuje se i kreiranje novih radnih mjesta u GIKIL-u. Navode da s novim ISO certifikatom 14001:2004 briga o okolišu i očuvanju prirodnih resursa predstavlja bitnu odrednicu daljnjeg razvoja, kako fabrike „Energana“, tako i čitavog GIKIL-a. Dobijanje ISO sertifikata za njih je vrlo značajno jer inostrani kupci s kojima GIKIL posluje osim kvaliteta proizvoda traže i certifikaciju tog kvaliteta. GIKIL nastavlja raditi na općem podizanju kvaliteta, te stalnom poboljšanju stanja sistema 14001:2004 i edukaciji uposlenika. U 2015. već su počele pripreme za uvođenje sistema OHSAS 18001 čime će biti dokazana ozbiljnost brige za sigurnost i zdravlje uposlenika na nivou čitavog GIKIL-a.

### “SPARKASSE BANKA” INVESTIRA TRI MILIONA KM U REGIONALNI CENTAR U TUZLI



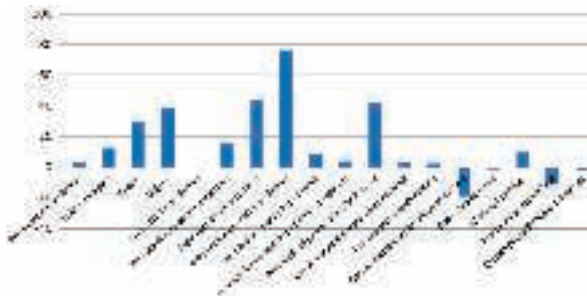
“Sparkasse banka” zaključila je kupoprodajni ugovor o investiciji u vlastiti poslovni prostor vrijedan tri miliona KM koji je smješten u Tuzli. U tom prostoru, većem od 650 metara kvadratnih, uskoro će biti lociran Regionalni centar Tuzla koji će obogatiti finansijski servis privrednom sektoru i građanima tog područja, prenosi Avaz. Direktor “Sparkasse banke” BiH Sanel Kusturica izjavio je da se investicija u vlastiti poslovni prostor nametnula kao logičan izbor s obzirom da banka u regiji Tuzla opslužuje 25.000 fizičkih i 1.500 pravnih osoba. On smatra da ta regija ima izrazito veliki ekonomski i razvojni potencijal, te u skladu s tim namjeravaju dodatno intenzivirati svoje aktivnosti na tom području, saopćeno je iz “Sparkasse banke” BiH.



## Privredna kretanja - 2014. godina

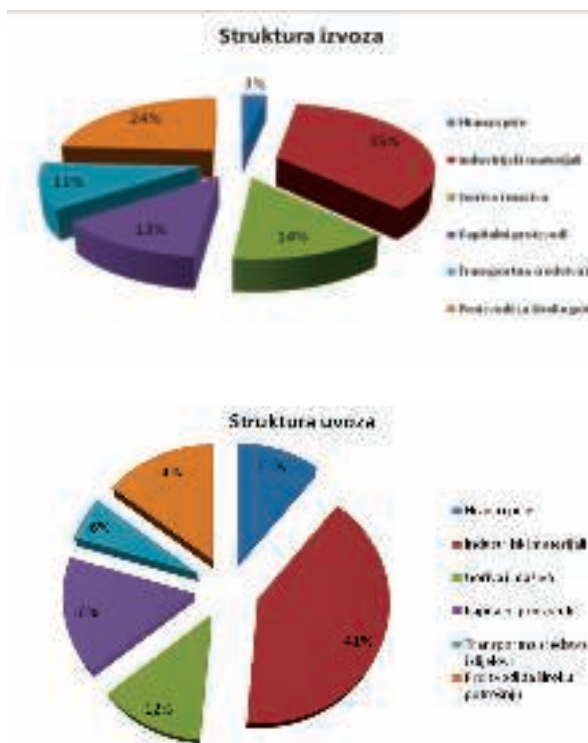
# Informacija o privrednim kretanjima u TK

U 2014. godini, ostvaren je rast obima industrijske proizvodnje u odnosu na prošlu godinu u vrijednosti od 4,2%. Privreda Tuzlanskog kantona u decembru 2014. godine u odnosu na prosjek 2013. ostvarila je rast industrijske proizvodnje od 6,3%. U odnosu na 2013. godinu prerađivačka industrija ostvaruje rast od 7,4%, proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom 2,8%, dok vađenje ruda i kamena ostvaruje pad od 0,6%.



Prerađivačka industrija I-XII 2014/ I-XII 2013 (%)

U 2014. godini iz Tuzlanskog kantona ukupno je izvezeno proizvoda u vrijednosti od 1.129.470.000 KM što je u odnosu na 2013. godinu rast od 8,0%. U isto vrijeme je došlo do rasta uvoza od 3,62% te je uvezeno roba u vrijednosti od 1.293.074.000 KM. Pokrivenost uvoza izvozom je 87,35%, a u istom periodu prošle godine je bila 83,81%. Vanjskotrgovinski deficit je 163.604.000 KM.



Najznačajniji vanjskotrgovinski partneri Tuzlanskog kantona su Njemačka, Slovenija, Italija, Hrvatska i Austrija. Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u decembru 2014. godine u Tuzlanskom kantonu je bilo zaposleno ukupno 83.851 osoba. U odnosu na prethodni mjesec, broj zaposlenih je veći za 2,3%, dok je u odnosu na prosjek 2013. godine broj zaposlenih veći za 4,0%. Prerađivačka industrija i trgovina zapošljavaju najviše osoba. Prema podacima Federalnog zavoda za zapošljavanje, u decembru 2014. godine je registrovano 98.797 nezaposlenih osoba ili 0,3% manje u odnosu na novembar 2014. Prema stručnoj spremi, najviše je KV i NKV radnika, a slijede osobe sa srednjom stručnom spremom. Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu je iznosila 730,00 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2013. godine, došlo je do rasta neto plaća za 1,5%. Najviše prosječne neto plate u Tuzlanskom kantonu su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom, dok su najniže prosječne neto plate u građevinarstvu.

Djelatnost	Tuzlanski kanton	
	Neto plaća	Bruto plaća
Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	693 KM	1.034 KM
Vađenje ruda i kamena	900 KM	1.361 KM
Prerađivačka industrija	519 KM	766 KM
Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	1.410 KM	2.189 KM
Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda	786 KM	1.187 KM
Građevinarstvo	459 KM	680 KM
Trgovina na veliko i malo	520 KM	776 KM
Prevoz, skladištenje i komunikacije	652 KM	983 KM
Hoteljstvo i ugostiteljstvo	564 KM	844 KM
Informacije i komunikacije	1.008 KM	1.551 KM
Finansijske djelatnosti	1.160 KM	1.800 KM
Poslovanje nekretninama	573 KM	863 KM
Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	767 KM	1.172 KM
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	552 KM	834 KM
Javna uprava i odbrana	1.070 KM	1.639 KM
Obrazovanje	777 KM	1.191 KM
Zdravstvena socijalna zaštita	963 KM	1.483 KM
Umjetnost, zabava i rekreacija	769 KM	1.168 KM
Ostale uslužne djelatnosti	692 KM	1.049 KM

STRUČNA SLUŽBA KOMORE



KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA  
THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA KANTON  
KANTONALE WIRTSCHAFTSKAMMER TUZLA

[WWW.KPKTZ.BA](http://WWW.KPKTZ.BA)

BUDITE I VI ČLAN



0 KOMORI → PRIVREDA TK → REGISTAR → VIŠE →



**PRVA POSJETA MANDATARA GUTIČA KOMORI**

Konsultacije sa privrednicima

[WWW.KPKTZ.BA](http://WWW.KPKTZ.BA)

**BUDUĆI PREMIJER SA  
PRIVREDNICIMA**



Zvanična posjeta Kantonalnici

**PAVE – PRICON WATER &  
ENERGY™**



Prezentacija u Kanjoni, 23.



**TREĆI JAVNI POZIV**



Javni poziv za kandidovanje  
Programa uložaka preostalih  
ciljeva energetske strategije

[WWW.KPKTZ.BA](http://WWW.KPKTZ.BA)



VJESITI

NAJAVE POZIV

Budući premijer sa  
privrednicima

05.03.2015.



Usvojen Poslovni plan  
2015. – 2019.

25.01.2015.



Inovni i Ekonomski  
iskollet

25.01.2015.



Positivan primjer

25.01.2015.

Pripreme za 6. SBF

25.01.2015.



**TUZLANSKI**

[WWW.KPKTZ.BA](http://WWW.KPKTZ.BA)